LÂM ĐỒNG Cuối tuần

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH LÂM ĐỒNG
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN LÂM ĐỒNG

SỐ 500 - 5602 - THỨ BẢY NGÀY 27/6/2020 • Tòa soạn: 38 QUANG TRUNG - ĐÀ LẠT • Điện thoại: 3822472 • Fax: 3827608 • www.baolamdong.vn

TIẾN TỚI ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU ĐẢNG BỘ TỈNH LẦN THỨ XI (NHIỆM KỲ 2020-2025)

3 Hữu cơ quy mô nhỏ - thêm một góc nhìn

5 Làng Mò
Truyện ngắn:
NGUYỄN NGỌC PHÚ

6 Nửa đời mải ngược bến sông Mơ

1 TUẦN CON SỐ

Tổng chỉ tiêu tuyển sinh đại học, cao đẳng năm 2020 đạt khoảng 500.000 chỉ tiêu, tăng khoảng **10%** so với năm 2019.

Nguồn: Bộ Giáo dục và Đào tạo

Đạ Huoai - miền trái ngọt

Vào mùa trái ngọt. *Ảnh: Khánh Phúc*

TRANG 4

VẤN ĐỀ CUỐI TUẦN

Sử dụng hiệu quả nguồn lực tài nguyên thiên nhiên để sản xuất nông nghiệp hàng hóa giá trị cao

Lâm Đồng là tỉnh có tiềm năng, thế mạnh sản xuất nông nghiệp công nghệ cao (NNCNC). Ngày 11/11/2016, Tỉnh ủy đã ban hành Nghị quyết 05-NQ/TU về phát triển nông nghiệp toàn diện, bền vững và hiện đại giai đoạn 2016-2020, định hướng đến năm 2025.

Chỉ tính từ năm 2013-2019, việc tổ chức sản xuất nông nghiệp trong tỉnh đang phát triển theo hướng toàn diện, bền vững, hiện đại, phát huy lợi thế cạnh tranh, tăng trưởng nhanh và ổn định… Trong tầm nhìn đến năm 2050, Lâm Đồng trở thành vùng kinh tế động lực của khu vực Tây Nguyên, khẳng định thế mạnh sản xuất nông nghiệp hàng hóa có giá trị cao, phát triển nông nghiệp theo hướng tiếp cận đa ngành.

Tiếp tục nâng cao hiệu quả quản lý, khai thác và phát huy các nguồn lực của ngành kinh tế nông nghiệp, Lâm Đồng sẽ chú trọng khai thác, sử dụng hiệu quả nguồn lực tài nguyên thiên nhiên. Theo đó, sẽ triển khai một số nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu: Điều tra, khảo sát để có kế hoạch chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, sản phẩm phù hợp với lợi thế địa phương và nhu cầu thị trường, thích ứng với biến đổi khí hậu. Nghiên cứu, xây dựng các tiêu chí, quy trình kỹ thuật nhằm thực hiện các mô hình canh tác theo hướng thâm canh bền vững. Hướng dẫn sử dụng hợp lý phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, ứng dụng công nghệ tưới tiết kiệm. Bố trí lại các vùng sản xuất, nhất là đối với diện tích sử dụng nhà lưới, nhà kính để khai thác và sử dụng tiết kiệm tài nguyên, giảm thiểu ảnh hưởng của sản xuất nông nghiệp đến môi trường và chủ động ứng phó với biến đổi khí hậu. Tiến hành đồng bộ phát triển nông nghiệp ứng dụng CNC, nông nghiệp thông minh và nông nghiệp hữu cơ. Duy trì và tiếp tục nâng cao tỷ lệ che phủ rừng, chất lượng rừng; ngăn chặn hiệu quả tình trạng lấn chiếm đất rừng và chặt phá rừng; tập trung bảo vệ nghiêm ngặt diện tích rừng tự nhiên hiện có...

XEM TIẾP TRANG 2

Du lịch trên lòng hồ Thác Bà

TRANG 8

Hồ Thác Bà là tên gọi hồ nước nhân tạo được khởi công xây dựng từ năm 1962 đến năm 1970 bằng cách chặn dòng sông Chảy tạo ra hồ nước phục vụ hoạt động của Nhà máy Thủy điện Thác Bà.

Hội nghị xúc tiến thương mại và kết nối giao thương Lâm Đồng - Cà Mau

Ngày 24/6, tại Cà Mau, tỉnh Lâm Đồng và tỉnh Cà Mau đã phối hợp tổ chức Hội nghị kết nối giao thương giữa doanh nghiệp tỉnh Lâm Đồng và doanh nghiệp tỉnh Cà Mau. Đại diện cơ quan quản lý Nhà nước tỉnh Lâm Đồng có ông Dương Quốc Anh - Giám đốc Trung tâm Xúc tiến đầu tư thương mại và du lịch (TTXTĐTTM&DL) tỉnh Lâm Đồng và ông Bùi Thế - Phó Giám đốc Sở Công thương Lâm Đồng.

Phát biểu khai mạc tại Hội nghị, ông Dương Quốc Anh - Giám đốc TTXTĐTTM&DL tỉnh Lâm Đồng giới thiệu tiềm năng, thế mạnh của tỉnh Lâm Đồng và các chính sách hỗ trợ đầu tư, hỗ trợ khởi nghiệp và hỗ trợ doanh nghiệp… Ông cũng khẳng định, với phương châm "Nhà nước đồng hành cùng doanh nghiệp", các doanh nghiệp có chất lượng của tỉnh Lâm Đồng có cơ hội giới thiệu - quảng bá và tiêu thụ sản phẩm tại Cà Mau, cũng như các doanh nghiệp uy tín của tỉnh Cà Mau được giới thiệu, tiêu thụ sản phẩm tại Lâm Đồng. Năm 2017, tỉnh Lâm Đồng được Cục Sở hữu trí tuệ cấp chứng nhận thương hiệu và quyền sử dụng nhãn hiệu "Đà Lạt - Kết tinh kỳ diệu từ đất lành" cho 4 sản phẩm Rau, Hoa, Cà phê Arabica và Du lịch canh nông, với mong muốn giúp người tiêu dùng trong và ngoài nước nhận diện các sản phẩm được cấp quyền sử dụng nhãn hiệu, tránh nhầm lẫn với các sản phẩm cùng loại khác.

Theo bà Trương Hà Phương Anh - Phó Giám đốc TTXTĐT và Hỗ trợ doanh nghiệp tỉnh Cà Mau: Hội nghị được tổ chức nhằm kết nối cung cầu hàng hóa giữa hai tỉnh và cơ hội hợp tác giữa các doanh nghiệp hai tỉnh Lâm Đồng và Cà Mau. Mặc dù ở xa các trung tâm kinh tế lớn, nhưng hoạt động thương mại của Cà Mau rất sôi động với 8 siêu thị, hơn 100 cửa hàng tiện lợi và chợ.

Ký kết chương trình hợp tác hỗ trợ doanh nghiệp.

Có đường bờ biển dài và ngư trường thuận lợi, tôm là sản phẩm có lợi thế của tỉnh Cà Mau với nhiều đơn hàng xuất khẩu; ngoài ra, còn có cua biển, chuối, lúa chất lượng cao... Cà Mau còn có lợi thế về rừng ngập mặn để phát triển ngành hàng gỗ… Mong muốn của cơ quan quản lý nhà nước tỉnh Cà Mau là doanh nghiệp 2 tỉnh tìm hiểu, trao đổi thông tin, tìm cơ hội liên kết giao thương, buôn bán hàng hóa và tiêu thụ sản phẩm…

Tại Hội nghị, các doanh nghiệp hai bên tự giới thiệu bản thân, năng lực sản xuất, nhu cầu kết nối giao thương về nông sản và các sản phẩm chế biến về trà, cà phê, nước trái cây… của Lâm Đồng; cũng như các sản phẩm tôm, gạo sạch, rượu, chuối, mật ong, bánh phồng tôm… của tỉnh Cà Mau. Đặc biệt, đại diện Ban Quản lý Chợ Đà Lạt cam kết làm cầu nối hợp tác giữa tiểu thương Chợ Đà Lạt, Chợ đầu mối nông sản Đà Lạt với doanh nghiệp tỉnh Cà Mau để tiêu thụ các sản phẩm của hai địa phương.

Hội nghị cũng giúp các doanh nghiệp tìm hiểu nhau và tìm kiếm đối tác liên kết tiêu thụ sản phẩm với 14 biên bản ghi nhớ được ký kết; đồng thời, lãnh đạo 2 Trung tâm Xúc tiến cũng ký kết chương trình hợp tác trong hoạt động xúc tiến đầu tư thương mại du lịch và hỗ trợ doanh nghiệp.

Kết thúc Hội nghị, ông Quách Văn Ấn - Giám đốc TTXTĐT và Hỗ trợ doanh nghiệp tỉnh Cà Mau, cho biết: Thành công của chương trình "Kết nối giao thương Cà Mau - Lâm Đồng là trên 60 doanh nghiệp hai địa phương có cơ hội giao lưu, trưng bày, quảng bá, tìm hiểu các sản phẩm tiêu biểu có thế mạnh để tìm kiếm cơ hội trong hợp tác, kinh doanh. Ông hy vọng, trong thời gian tới, Cà Mau và Lâm Đồng sẽ tăng cường thúc đẩy các hoạt động thương mại, kết nối giao thương và đưa hàng hóa vào tiêu thụ tại các siêu thị, chuỗi thực phẩm, nhà hàng, khách sạn của hai địa phương ngày một nhiều hơn.

LÊ HOA

Hơn 142 tỷ đồng nguồn vốn xây dựng nông thôn mới

Thống kê trong 5 năm qua, huyện Đạ Tẻh huy động hơn 142 tỷ đồng nguồn vốn thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn. Cụ thể, nguồn vốn ngân sách Nhà nước hơn 97,5 tỷ đồng, nguồn vốn Nhân dân đối ứng 44,7 tỷ đồng.

Trong đó, Chương trình 135 với phương châm "Nhân dân làm công trình, Nhà nước hỗ trợ vật tư", huyện Đạ Tẻh đạt tỷ lệ hơn 81% hệ thống đường giao thông được nhựa hóa, cứng hóa, bê tông hóa, tăng 34,6% so với năm 2010. Đồng thời, kiên cố hóa 80% kênh mương thủy lợi. Hạ tầng điện phát triển rộng khắp với 176,5 km đường dây hạ thế 1 pha và 3 pha, 245 trạm biến áp phân phối với dung lượng hơn 20.310kVA.

Đến nay, so với năm 2016, chương trình phát triển nông nghiệp theo chiều sâu ở huyện Đạ Tẻh với tổng diện tích gieo trồng đạt 24.256 ha, tăng 10%. Cơ cấu cây trồng lâu năm tăng 23,7%, cây trồng hàng năm giảm 18%. Năng suất cây trồng tăng từ 7-10%. Ước giá trị thu nhập đạt 97 triệu đồng/ha vào cuối năm 2020, tăng 42,6%.

VŨ VĂN

Giá trị bình quân trên một đơn vị diện tích đất sản xuất ở thị trấn Madagui đạt 52,5 triệu đồng

Thời gian qua, Đảng bộ và chính quyền thị trấn Madagui đã tập trung chỉ đạo và đề ra nhiều giải pháp để đổi mới các mô hình tăng trưởng. Đến nay, nền kinh tế của thị trấn có nhiều chuyển biến và chuyển dịch tích cực theo hướng khai thác lợi thế cạnh tranh, vì vậy cơ cấu nền kinh tế cũng có sự chuyển dịch theo hướng tích cực. Công nghiệp xây dựng, chế biến đạt 63,28%; dịch vụ đạt 25,91%; nông lâm 10,81%. Đặc biệt, trong lĩnh vực nông nghiệp, thị trấn những năm qua đã có nhiều giải pháp đẩy mạnh chuyển đổi cây trồng kém hiệu quả sang trồng các loại cây có năng suất cao, đẩy mạnh ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản suất, tăng cường các biện pháp phòng, chống dịch bệnh hiệu quả… nên năng suất và giá trị trên đơn vị diện tích đất đã tăng đáng kể. Ước tính của UBND thị trấn, giá trị sản xuất bình quân trên một đơn vị diện tích cho thu hoạch hiện nay đạt 52,5 triệu đồng. Hai cây trồng chủ lực hiện tại của thị trấn là sầu riêng và điều ghép. Theo số liệu mới nhất, thu nhập bình quân đầu người của thị trấn hiện đạt 43,2%. Tỷ lệ hộ nghèo chỉ còn 0,7%, trong đó, hộ nghèo đồng bào dân tộc thiểu số còn 9,7%.

NGUYỄN NGHĨA

ĐAM RÔNG: Liên hoan Nghệ thuật quần chúng và tuyên dương các gia đình văn hóa tiêu biểu

Vừa qua, UBND huyện Đam Rông đã tổ chức Liên hoan Nghệ thuật quần chúng và tuyên dương các gia đình văn hóa tiêu biểu.

Đây là hoạt động nhằm tạo khí thế thi đua sôi nổi và sự đồng thuận trong Nhân dân hướng đến chào mừng Đại hội Đảng bộ huyện Đam Rông lần thứ IV, nhiệm kỳ 2020 - 2025.

Theo đó, 8/8 xã đã có đội thi tham dự Liên hoan Nghệ thuật quần chúng ở các nội dung tiểu phẩm, hát múa và tiết mục tự chọn. Nội dung các tiết mục ca ngợi Đảng quang vinh, Bác Hồ kính yêu, ca ngợi tình yêu quê hương đất nước, khơi dậy khí thế lao động sản xuất, giữ gìn văn hóa dân tộc, đẩy lùi hủ tục lạc hậu, xây dựng cuộc sống nền nếp văn minh…

Kết quả, giải Nhất thuộc về đơn vị xã Đạ K'Nàng, giải Nhì thuộc về đội xã Rô Men và xã Đạ M' Rông đoạt giải Ba.

Nhiều tiết mục văn nghệ của các địa phương tham gia Liên hoan nghệ thuật quần chúng.

Cũng trong dịp này đã có 18 gia đình tiêu biểu trong giữ gìn nếp sống văn hóa, chăm lo phát triển kinh tế và có đóng góp cho cộng đồng được tuyên dương. Trong đó, có 12 gia đình người DTTS. Điều này góp phần lan tỏa không khí thi đua trong Nhân dân, đặc biệt trong vùng đồng bào DTTS.

HOÀNG MY

Sử dụng hiệu quả nguồn lực tài nguyên thiên nhiên...

TIẾP TRANG 1

... Thực hiện có hiệu quả công tác giao khoán quản lý bảo vệ rừng, nâng cao thu nhập và đời sống người làm lâm nghiệp; gắn phát triển rừng với nuôi trồng thủy sản, phát triển du lịch sinh thái. Kết hợp hài hòa giữa bảo tồn, khai thác và sử dụng hợp lý tài nguyên đa dạng sinh học; duy trì và phát triển các dịch vụ sinh thái, bảo vệ môi trường, bảo vệ tôn tạo cảnh quan thiên nhiên; duy trì tính ổn định của hệ thống khu rừng đặc dụng. Đẩy mạnh xã hội hóa nghề rừng; hoàn thiện chính sách chi trả dịch vụ môi trường rừng, tạo nguồn thu ổn định; tổ chức sản xuất lâm nghiệp theo chuỗi giá trị, nhân rộng các mô hình kinh tế hợp tác trong lâm nghiệp...

Bên cạnh đó, nhằm thu hút nguồn lực đầu tư cơ sở vật chất và hạ tầng kinh tế - xã hội, Sở Kế hoạch và Đầu tư sẽ phối hợp với các sở, ngành, địa phương nghiên cứu, đề xuất cải thiện mạnh mẽ môi trường đầu tư, kinh doanh theo chỉ đạo của Trung ương và tình hình thực tế địa phương huy động đa dạng các nguồn lực phát triển kinh tế - xã hội, trong đó chú trọng đầu tư vào lĩnh vực phát triển nông nghiệp. Nghiên cứu, ban hành cơ chế, chính sách thu hút nguồn lực từ các thành phần kinh tế, các nhà đầu tư trong nước và nước ngoài tham gia đầu tư các dự án theo hình thức đối tác công - tư để phát triển kết cấu hạ tầng theo hướng công khai, minh bạch, bảo đảm hài hòa lợi ích của Nhà nước, nhà đầu tư và xã hội. Tham mưu, đề xuất cấp quyết định chủ trương đầu tư với các dự án vốn ngoài ngân sách theo quy định; tham mưu cấp có thẩm quyền không xem xét cấp quyết định chủ trương đầu tư đối với các dự án tiềm ẩn nguy cơ ô nhiễm môi trường, đặc biệt tại các khu vực tập trung dân cư, các lưu vực sông, khu vực nhạy cảm, vùng ưu tiên bảo vệ. Tổ chức triển khai lập quy hoạch tỉnh Lâm Đồng thời kỳ 2021-2030 và tầm nhìn đến năm 2045 theo quy định. Ưu tiên cân đối nguồn lực đầu tư các công trình có tính cấp bách, trọng điểm, các công trình kết cấu hạ tầng kết nối nhằm tạo động lực phát triển kinh tế - xã hội, tạo hiệu ứng lan tỏa... Trên lĩnh vực tài lực, tỉnh đặt ra yêu cầu ưu tiên nguồn vốn cho vay đối với lĩnh vực có thế mạnh của tỉnh về phát triển nông nghiệp ứng dụng CNC, công nghiệp chế biến nông, lâm, khoáng sản, các dự án phát triển kinh tế vùng trọng điểm.

LAN HỒ

Hữu cơ quy mô nhỏ - thêm một góc nhìn

Phần lớn những nhà nông thế hệ 8X, 9X ở Đà Lạt và các huyện phụ cận đã chủ động xây dựng các mô hình sản xuất hữu cơ quy mô vừa và nhỏ, từng bước đánh giá, phát triển thành quy mô sản xuất mở rộng gắn với chế biến và tiêu thụ trên nhiều phân khúc thị trường.

VĂN VIỆT

Vào giữa tháng 6/2020, phóng viên được mời dự phiên chợ hữu cơ tại Green Box Coffee, số 42, đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, Đà Lạt. Phiên chợ diễn ra trong mặt bằng chỉ vài chục mét vuông của quán cà phê này, nhưng bố trí khá hài hòa với 15 quầy sạp bày bán tương đối đa dạng mặt hàng nông sản được giới thiệu sản xuất theo hướng hữu cơ trên địa bàn các huyện Di Linh, Đức Trọng, Đơn Dương, Lâm Hà và thành phố Đà Lạt. Cụ thể, gồm rau, củ, quả, atiso, trái cây các loại, cà phê rang xay... Bên cạnh đó, còn có những mặt hàng thủ công mỹ nghệ, tinh dầu chiết xuất, mứt trái cây… Anh Bùi Anh Tuấn (sinh năm 1986), một trong những thành viên tổ chức hội chợ cho biết, đây là hội chợ tổ chức lần thứ 13 kể từ tháng 2/2019 đến nay. Mỗi hội chợ diễn ra trong 3 tiếng đồng hồ buổi sáng, thu hút hàng trăm khách hàng địa phương và khách du lịch trong nước, ngoài nước tham quan, chọn mua các mặt hàng nông sản thực phẩm phù hợp nhu cầu của mình, qua đó được tiếp nhận các thông tin về quy trình sản xuất, chế biến nông sản không hóa chất của nông dân bán hàng, kết nối giao thương.

Vừa là thành viên tổ chức vừa là nông dân bán hàng tại hội chợ nông sản hữu cơ, anh Bùi Anh Tuấn giới thiệu các sản phẩm cà phê sản xuất và chế biến đạt chất lượng về an toàn thực phẩm. Theo đó, với 2,7 ha cà phê Robusta và Arabica hơn 15 năm tuổi ở vùng Loan, Đức Trọng chăm sóc không phân bón hóa học, không thuốc trừ sâu, tính riêng trong 2 niên vụ vừa qua, Tuấn đạt tổng sản lượng khoảng từ 4 - 5 tấn nhân. Nếu bán nguyên liệu hạt nhân theo giá thị trường thì doanh thu khoảng từ 120 - 150 triệu đồng. Nhưng Tuấn đã giữ lại toàn bộ sản lượng hạt nhân để chế biến tại chỗ theo dây chuyền rang xay tự động, đạt tỷ lệ 5 tấn cà phê nhân thành 4 tấn cà phê bột thành phẩm. Thương hiệu nông sản hữu cơ của Tuấn là "Rin Coffee - nông dân trồng- nông dân rang xay" đến hội chợ thứ 13 tiếp tục được tiếp xúc khá đông khách hàng trong và ngoài nước tham quan, mua về sử dụng, lưu lại địa chỉ liên lạc sau này. Tuấn chia sẻ: "Hạch toán cà phê sản xuất theo hướng hữu cơ gắn với chế biến tại chỗ theo tiêu chuẩn an toàn thực phẩm đã nâng cao giá trị gia tăng sản phẩm lên gấp 3 lần so với bán nguyên liệu thô…". Theo đó, cứ sau khi kết thúc mỗi hội chợ, Tuấn lại bổ sung thêm nhiều bạn hàng tiêu thụ trong và ngoài nước. Nhờ vậy, sản phẩm "Rin Coffee" của Tuấn thường xuyên phân phối hoàn thành trước khi thu hoạch niên vụ cà phê mới, nên gần như không có tình trạng "tồn kho"...

Nông sản hữu cơ bán tại hội chợ quy mô nhỏ với giá cao hơn nông sản thông thường từ 10-15%.

Đáng kể tham gia hội chợ còn có nông dân Phan Minh Tuấn (sinh năm 1983), hiện đang giữ chức Giám đốc HTX Công nghệ nông nghiệp Xanh, trụ sở thôn Đà Giang, xã Đà Loan, huyện Đức Trọng. Tuấn thông tin HTX của mình thành lập hơn một năm, đến nay có tất cả 8 thành viên cùng đồng thuận sản xuất rau theo hướng hữu cơ khoảng 12 ha. Trong đó chỉ giới hạn 0,7 ha nhà kính. Còn lại đều sản xuất ngoài trời. "Thị trường hơn 60 loại rau, củ, quả của HTX Công nghệ nông nghiệp Xanh cơ bản đã ổn định qua các kênh bán sỉ, lẻ theo hình thức online và sỉ, lẻ trực tiếp đến khách hàng khu vực Thành phố Hồ Chí Minh,Vũng Tàu... Đến hội chợ hôm nay, một lần nữa, HTX khẳng định với người tiêu dùng là rau hữu cơ rất dễ mua, không quá đắt đỏ, phần lớn giá bán chỉ cao hơn 10 - 15% so với sản phẩm rau cùng loại sản xuất theo biện pháp thông thường…".

Cũng theo thành viên tổ chức hội chợ Bùi Anh Tuấn, đến nay tổng số thành viên tập trung công việc tổ chức hội chợ gồm 1 người Việt, 1 người Đức và 2 người Mỹ đều hoạt động trên lĩnh vực bảo vệ môi trường sinh thái cho cộng đồng trên địa bàn Lâm Đồng. Kết quả hội chợ thứ 13, các thành viên sẽ cùng nhau đánh giá, phân tích để phát huy những hiệu quả tích cực nhằm nâng "tần suất" tổ chức 2 lần/tháng trong thời gian tới.

Theo ghi nhận của phóng viên, hội chợ nông sản hữu cơ quy mô nhỏ đã tạo ra những hiệu quả đáng quan tâm, thu hút số đông người tiếp nhận thông điệp sản xuất thân thiện với thiên nhiên, bảo vệ sức khỏe tuyệt đối an toàn cho cả người sản xuất và người tiêu dùng. Đồng thời góp phần khai thác thị trường rau hữu cơ tiềm năng rất lớn, mang lại lợi nhuận ổn định và phát triển cho nông dân Lâm Đồng.

Nhìn ra toàn tỉnh Lâm Đồng hiện nay có 6 doanh nghiệp sản xuất rau hữu cơ với tổng diện tích hơn 32 ha, tổng sản lượng gần 320 tấn/năm. Trong đó có 5 doanh nghiệp sản xuất gắn với sơ chế, chế biến tại chỗ theo quy trình HACCP. Quy mô sản xuất ít nhất từ 1,7 ha của Công ty TNHH Jan's, Lạc Dương, cao nhất lên đến 14 ha của Công ty TNHH Univer Farm Organics, Đơn Dương.

Như vậy cả quy mô hộ gia đình, hợp tác xã và doanh nghiệp sản xuất nông nghiệp hữu cơ vẫn còn phân tán, đơn lẻ trên nhiều vùng sinh thái khác nhau, nên chăng ngành chức năng cần sớm xác định những vùng sản xuất nông nghiệp hữu cơ tương ứng với từng quy mô trên địa bàn, từ đó thống nhất các quy trình sản xuất phù hợp, khuyến khích đầu tư phát triển liên kết theo chuỗi giá trị sản phẩm "đầu vào", "đầu ra" thông suốt lâu dài.

CÔNG TY NHÔM LÂM ĐỒNG - TKV

Hoàn thiện dây chuyền công nghệ, ổn định sản xuất

Công ty TNHH MTV Nhôm Lâm Đồng - TKV (LDA) hiện đã làm chủ sâu về công nghệ sản xuất alumin, công suất vận hành nhà máy tăng từng năm và vượt công suất thiết kế tối đa.

ĐÔNG ANH

Phải khẳng định rằng, trong giai đoạn thực hiện kế hoạch 5 năm 2016 - 2020, Công ty LDA phải đối mặt với rất nhiều khó khăn, thử thách. Công suất nhà máy chưa đạt, nhiều tồn tại của Nhà thầu EPC để lại chưa được khắc phục, thiết bị xuống cấp cần được đầu tư sửa chữa. Giá alumin trên thị trường tăng giảm theo chu kỳ; khi giảm thường giảm sâu, khi giá bán cao thì giá vật tư đầu vào chính như than, xút cũng tăng theo. Đặc biệt, đây là dự án thử nghiệm sản xuất, chế biến alumin đầu tiên của Việt Nam nên có yêu cầu nghiêm ngặt, khắt khe về an ninh chính trị, an toàn môi trường, tác động xã hội và hiệu quả kinh tế… được dư luận rất quan tâm.

Nhờ sự quyết liệt của lãnh đạo Công ty, tinh thần nhiệt huyết, đoàn kết, sáng tạo của tập thể kết hợp nhiều giải pháp đồng bộ, đến nay, LDA đã đạt được một số kết quả khả quan. Nhờ làm chủ sâu về công nghệ sản xuất alumin, công suất vận hành nhà máy tăng từng năm. Đến năm 2018, Nhà máy đạt và vượt mức thiết kế, sớm hơn 1 năm so với kế hoạch. Năm 2020, dự kiến sản lượng đạt 690.000 tấn alumin quy đổi, vượt xấp xỉ 6,2% so với công suất thiết kế tối đa.

Chất lượng sản phẩm đạt loại I. Tất cả các chỉ tiêu kinh tế kỹ thuật đều đạt tốt, nhiều chỉ tiêu quan trọng như tiêu hao than, xút giảm sâu so với thiết kế. An toàn sản xuất và an toàn môi trường cơ bản đảm bảo, mức độ tin cậy cao và bền vững. Dây chuyền, thiết bị của nhà máy, cơ sở vật chất được củng cố tốt. Đặc biệt, đẩy mạnh tin học hóa - tự động hóa trong sản xuất và quản lý, vận hành tin cậy, tăng năng suất, giảm nhân lực… tạo nền tảng vững chắc cho phát triển trong giai đoạn tiếp theo.

Vận chuyển sản phẩm alumin. *Ảnh: LDA*

Trong 5 năm tiếp theo, mục tiêu mà LDA đặt ra là tiếp tục đẩy mạnh chương trình chuẩn hóa, tối ưu hóa mọi mặt quản lý, từng bước cường hóa, đạt công suất sản xuất 740.000 tấn alumin quy đổi vào năm 2024. Chăm lo bồi dưỡng, phát triển nguồn nhân lực, nâng cao năng lực cạnh tranh và hiệu quả sản xuất kinh doanh. Phấn đấu đạt mức cạnh tranh với các nhà máy sản xuất alumin trên thế giới. Cùng với việc nâng dần công suất sản xuất thì tiêu thụ sản phẩm cũng được chú trọng.

LDA dự kiến tổng lợi nhuận hàng năm khoảng 30 tỷ đồng. Đến năm 2025, lao động dự kiến còn 1.359 người, giảm 55 người so với năm 2020. Trên cơ sở kế hoạch tăng năng suất lao động của các năm, tiền lương bình quân năm sau cao hơn năm trước, đến năm 2025 dự kiến lương bình quân đạt 12,9 triệu đồng/người/tháng.

Để đạt được mức sản lượng và các chỉ tiêu kế hoạch 5 năm 2021 - 2025 như dự kiến, giải pháp mà LDA đặt ra trong giai đoạn tới là đẩy mạnh quản lý kỹ thuật công nghệ, thiết bị; quản lý an toàn môi trường. Đặc biệt, trong công tác quản lý, tiếp tục thực hiện và hoàn thành Chương trình tái cơ cấu theo chương trình tái cơ cấu của TKV; nâng cao hiệu quả sử dụng lao động, tăng năng suất, tiết giảm lao động, phấn đấu mục tiêu tiết giảm 10 - 20 lao động mỗi năm; từng bước cơ cấu lại lực lượng lao động theo hướng nâng cao tỷ lệ lao động IT; đẩy mạnh ứng dụng phần mềm, tin học hóa trong công tác quản lý; hình thành cơ sở dữ liệu lớn, dùng chung trong toàn Công ty.

Đạ Huoai - miền trái ngọt

Bút ký: NGUYỄN THANH ĐẠM

Vào hạ, trời nóng như đổ lửa. Gặp và trò chuyện với lãnh đạo huyện Đạ Huoai cũng như các xã, chúng tôi cảm nhận tiếp nhận nguồn gió mát lành lan tỏa trên vùng kinh tế mới năm xưa nay khoác tấm áo xanh bạt ngàn cây trái tốt tươi đã mang lại thương hiệu "Sầu riêng Đạ Huoai" hấp dẫn thị trường trong nước và nước ngoài. "Ôn cố tri tân", từ vùng sơn nguyên mang tên "vùng Ba" rừng thiêng nước độc thuộc huyện Bảo Lộc sau năm 1975, ngày 14/3/1979, Hội đồng Chính phủ ra Quyết định số 116 chia huyện Bảo Lộc thành hai huyện lấy tên Bảo Lộc và Đạ Huoai. Đến 6/6/1986, Quyết định số 68 của Hội đồng Bộ trưởng chia tách Đạ Huoai thành 3 huyện: Đạ Huoai, Đạ Tẻh và Cát Tiên. Trải qua 34 năm hình thành và phát triển, đến nay, Đạ Huoai có 9 đơn vị hành chính gồm 2 thị trấn: Mađaguôi, Đạ M'ri và 7 xã: Đạ Ploa, Hà Lâm, Phước Lộc, Đạ Oai, Đạ Tồn, Đoàn Kết và Đạ M'ri. Trước khi trở lại lần này, tôi được biết: Những năm gần đây, công tác xây dựng Đảng và xây dựng hệ thống chính trị của Đạ Huoai có nhiều chuyển biến tích cực. Năm 2019, Đảng bộ huyện có 20% tổ chức cơ sở (TCCS) đảng hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ; 74,59% TCCS đảng hoàn thành tốt nhiệm vụ; 5,41% TCCS đảng hoàn thành nhiệm vụ, không có TCCS đảng không hoàn thành nhiệm vụ. Toàn Đảng bộ có 9,2% đảng viên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ; 83,78% đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ. Hoạt động của chính quyền, MTTQ và các đoàn thể có nhiều đổi mới; trách nhiệm, đạo đức công vụ của cán bộ, công chức, viên chức được nâng lên rõ nét...

Thời gian tựa thoi đưa, mới đó mà đã bước vào tổ chức Đại hội Đảng bộ huyện Đạ Huoai lần thứ IX (nhiệm kỳ 2020-2025) với phương châm hành động "Đoàn kết - Kỷ cương - Dân chủ - Đổi mới - Phát triển". Gặp lại, đồng chí Nguyễn Quý Mỵ - Tỉnh ủy viên, Bí thư Huyện ủy ấp ủ nhiều chuyện tâm đắc để giãi bày nhưng vẫn say sưa câu chuyện cùng song hành với quá trình đổi mới đất nước là cuộc vượt khó để "thay da đổi thịt" phát triển kinh tế trên vùng đất này. Bí thư cho biết: Trong 5 năm qua, việc đổi mới mô hình tăng trưởng, tái cơ cấu nền kinh tế gắn với tập trung thực hiện 2 khâu đột phá của huyện đã thúc đẩy nền kinh tế Đạ Huoai tiếp tục phát triển, đạt mức tăng trưởng khá, cơ cấu kinh tế chuyển dịch tích cực. Các chỉ tiêu KTXH đạt và vượt Nghị quyết Đại hội đề ra. Đơn cử: Tốc độ tăng trưởng giá trị sản xuất tăng bình quân 11%/năm (Chỉ tiêu NQ 11-12%/năm). Cơ cấu kinh tế chuyển dịch tích cực. Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn 549 tỷ đồng (NQ 350-355 tỷ đồng). Thu nhập bình quân đầu người 43,5 triệu đồng/năm. 100% xã hoàn thành và huyện cơ bản đạt các tiêu chí huyện nông thôn mới (NTM). Tỷ lệ hộ nghèo còn dưới 0,9% (NQ dưới 1,5%). Trong đó, tỷ lệ hộ nghèo đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS) dưới 2,7% (NQ dưới 2,7%)...

Bí thư Huyện ủy Nguyễn Quý Mỵ (thứ nhất, bên trái). *Ảnh : Khánh Phúc*

Nông dân xóm Sình Mây (xã Phước Lộc, huyện Đạ Huoai) trồng sầu riêng theo tiêu chuẩn VietGAP cho năng suất, chất lượng cao. *Ảnh: Hữu Sang*

- Vừa qua, Đạ Huoai đã tập trung phát triển kinh tế theo hướng khai thác tiềm năng, lợi thế địa phương? Vậy Bí thư cho biết cụ thể hơn về vấn đề này?

Trước câu hỏi của tôi, Bí thư trả lời rành rọt những con số đã ăn sâu tâm trí người con sinh trưởng ở quê lúa đồng bằng Bắc Bộ am hiểu tính nết thổ nhưỡng, khí hậu, cây trái miền sơn nguyên như thể tình yêu đất đã thấm vào từng mạch máu:

- Nhiệm kỳ qua, trong lĩnh vực nông nghiệp, Đạ Huoai đã tập trung chỉ đạo quyết liệt đẩy mạnh tái cơ cấu ngành. Huyện ủy lãnh đạo triển khai thực hiện quyết liệt, đồng bộ 9 nhóm nhiệm vụ, giải pháp đề ra, đưa nền nông nghiệp phát triển theo hướng sản xuất hàng hóa, bền vững và từng bước hiện đại. Đẩy mạnh tái cơ cấu ngành nông nghiệp, trọng tâm là phát triển các cây trồng chủ lực. Hiện tổng diện tích cây trồng có 15.395 ha; đã chuyển đổi cây trồng kém hiệu quả sang cây trồng có giá trị kinh tế cao được 2.720 ha.

Ngưng lời rồi Bí thư Huyện ủy cất giọng sôi nổi, nhấn mạnh: - Đạ Huoai vốn có thế mạnh về cây điều, thời gian qua, cây sầu riêng đã lên ngôi. Tiếp tục khẳng định và giữ vững được cơ cấu cây trồng chủ lực, song phát huy lợi thế phát triển cây ăn trái chất lượng cao, huyện xác định và từng bước đầu tư xây dựng vùng sản xuất sầu riêng ứng dụng công nghệ cao (CNC) tại xã Hà Lâm với diện tích 300 ha. Đồng thời hình thành các vùng sản xuất tập trung đối với các nhóm cây chủ lực như: cây điều 7.810 ha; cây sầu riêng 3.711 ha (xã Hà Lâm, Phước Lộc, Đạ Ploa, Đạ Oai, thị trấn Đạ M'ri); cây dâu tằm 244 ha. Đã tập trung vận động, hỗ trợ Nhân dân chuyển đổi trên 2.720 ha diện tích cây điều già cỗi, sầu riêng hạt, mía,... năng suất thấp. Các hoạt động chuyển giao, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật (KHKT) vào sản xuất được đẩy mạnh thực hiện sáng tạo, mang lại hiệu quả cao. Trình độ, nhận thức về sản xuất nâng lên rõ rệt. Nhiều hộ dân mạnh dạn ứng dụng KHKT đầu tư thâm canh cho thu nhập cao. Có khoảng 800 ha cây sầu riêng đạt giá trị sản xuất 600-700 triệu đồng/ha, nhiều hộ đạt trên 1 tỷ đồng/ha. Giá trị sản xuất bình quân trên một đơn vị diện tích đã tăng vượt trội, đạt 83 triệu đồng/ha, tăng 47,5 triệu đồng so với năm 2015 và vượt 11,6% chỉ tiêu Nghị quyết. Ước đến cuối năm 2020, toàn huyện có khoảng trên 3.120 ha cây trồng các loại áp dụng kỹ thuật thâm canh và ứng dụng KHKT vào sản xuất, chiếm 22,8% tổng diện tích đất nông nghiệp. Huyện đã chú trọng xây dựng các chuỗi liên kết trong sản xuất, tiêu thụ sản phẩm đối với cây chè, cây sầu riêng, trồng dâu nuôi tằm…

Thông tin khái quát của Bí thư Huyện ủy củng cố thêm sức sống sinh động ở các xã mà chúng tôi vừa đi thực tế. Ông Đinh Công Định - Phó Chủ tịch xã Đạ Ploa, từng 30 năm gắn bó với "một trong ba xã nghèo" của huyện, trong câu chuyện cũng vương lắm nỗi ưu tư. Bởi địa phương chiếm tới 60% là đồng bào các DTTS Tây Nguyên, trình độ phát triển KT-XH còn nhiều hạn chế, bình quân thu nhập đầu người mới trên 38 triệu đồng/năm, chưa cắt được 9 hộ nghèo và 34 hộ cận nghèo... Thế nhưng Phó Chủ tịch xã vẫn lạc quan: "Đạ Ploa có trên 2.000 ha điều. Mấy năm qua, bà con dần xóa bỏ tập quán canh tác xưa cũ đến nỗi đi thu hoạch điều, sầu riêng cũng phải chọn ngày tốt và giờ lành. Hiện xã xây dựng 2 tổ hợp tác (THT): THT Trái cây Nam Trịa ở thôn 2, THT sơ chế hạt điều Thôn 5 và mới thành lập Hợp tác xã sản xuất dịch vụ nông nghiệp với 28 thành viên. Đạ Ploa phấn đấu cuối năm nay sẽ cán đích xã NTM".

Đến với xã Hà Lâm - thủ phủ sầu riêng không chỉ của huyện mà còn xứng tầm của Việt Nam. Vào khoảng năm 1930, người Pháp đã lập vườn cây Nam Nhi trồng sầu riêng, măng cụt, chôm chôm, thanh long ruột đỏ... Nghe chuyện nơi đây thật không khỏi ngỡ ngàng bởi những con số ngoạn mục mà nhiều xã "top" khá trong tỉnh cũng phải ao ước. Theo Phó Bí thư Đảng ủy xã Nguyễn Thanh Nghị: Hà Lâm có 958 hộ với 3.240 khẩu. Giai đoạn 2015-2020, thu nhập bình quân trên 1 ha đất canh tác đạt 179,8 triệu đồng/ha (chỉ tiêu 100 triệu đồng), 45% diện tích đất sản xuất nông nghiệp cho thu nhập 200 triệu đồng trở lên (chỉ tiêu 35-40%), 25% diện tích cho thu nhập 250 triệu đồng (chỉ tiêu 15%). Bình quân thu nhập đầu người 76,8 triệu đồng/năm (vượt 33,3 triệu đồng so với mức bình quân của huyện) và từ năm 2017 không còn hộ nghèo, hộ cận nghèo. Hà Lâm đang phấn đấu đến năm 2025 trở thành xã NTM kiểu mẫu về sản xuất, thu nhập và hộ nghèo.

Không giấu niềm tự hào, Nguyễn Thanh Nghị phấn chấn thông tin thêm: Hà Lâm có trên 1.276 ha cây ăn quả với một số cây chủ lực như sầu riêng, chôm chôm, mít, măng cụt. Trong đó, sầu riêng trên 1.061 ha, diện tích thu hoạch 744,8 ha, năng suất bình quân 135,5 tạ/ha, sản lượng ước 11.450,5 tấn (tăng 12,6% so với 5 năm trước)... Diện tích ứng dụng KHKT có 825 ha/520 hộ. Hầu hết diện tích sầu riêng trong xã đều áp dụng công nghệ tưới tự động. Về điển hình những hộ tỷ phú từ sầu riêng ở Hà Lâm thì nhiều lắm. Nhưng đáng chú ý là các hộ: Ông Nguyễn Văn Tuyến (Thôn 1), trồng 1 ha sầu riêng giống Ri6 ứng dụng CNC và thâm canh, năm 2019 đầu tư 150 triệu đồng, thu hoạch 30 tấn quả, lợi nhuận 1,050 tỷ đồng. Hoặc hộ ông Nguyễn Văn Dũng (Thôn 2) tuy mới trồng 4 sào sầu riêng Monthong và 5 sào Ri6, năm qua đầu tư chỉ 35 triệu đồng, đạt lợi nhuận trên 272 triệu đồng... Vui chuyện làm ăn, hóa ra cán bộ xã như Phó Bí thư Phạm Hoàng Long tuổi mới ngoài 40, Chủ tịch MTTQ xã Nguyễn Xuân Điệp, Chủ tịch Hội Nông dân Vương Đình Hảo đều là những chuyên gia, những tỷ phú sầu riêng. Phó Bí thư Nguyễn Thanh Nghị trồng gần 5 ha sầu riêng, mỗi năm thu 5-6 tỷ bạc thì quả thật rất yên tâm "gánh vác việc làng"... Vào Hà Lâm năm 17 tuổi, gần 35 gắn bó và trưởng thành từ mảnh đất đầy gian khó này, Nguyễn Thanh Nghị xứng đáng thu mùa "quả ngọt". Anh cũng như bất cứ cư dân nào đến lập nghiệp trên vùng đất đã hóa thành "đất vàng" Hà Lâm, mỗi người đều không quên cái thuở ban đầu "lửa thử vàng, gian nan thử sức". Ngày ấy được tái hiện qua cảm xúc mộc mạc, chân thành, giàu ấn tượng mà ông Phạm Văn Tửu - người Hà Tây (cũ), nguyên Trưởng Công an xã viết tặng Đại hội Đảng bộ xã lần thứ VIII vừa qua: *"Xe đi kinh tế tới Lâm Đồng/ Rừng rậm, đồi hoang phải đây không?/ Vượn hú, voi gầm ngao ngán quá!/ Đìu hiu, hoang dã xóm làng không./ Tài sản - lưng phồng ba lô rách/ Cơ nghiệp cầm tay - cuốc xẻng cùn./ ... Mỗi hộ được chia một vạt rừng/ Vợ chồng, con cái đấu cật lưng/ Lội suối luồn rừng chân tóe máu/ Chặt cây phát bụi tay rộp phồng/... Con kéo vú da nhăn mặt vợ/ Gùi căng thớ thịt - gập lưng chồng!/ Cây đè nước cuốn may còn xác/ Trẻ bơ vơ, vợ vấn tang chồng!"...*

XEM TIẾP TRANG 11

THEO DÒNG SỰ KIỆN

Theo thông tin từ Hội đồng Đội Trung ương, đã có 4.493.134 tác phẩm tham dự Cuộc thi "Bác Hồ với thiếu nhi - Thiếu nhi với Bác Hồ".

Đây là một trong 9 hoạt động cấp quốc gia kỷ niệm 130 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, do Ban Tuyên giáo Trung ương, Trung ương Đoàn và Bộ Giáo dục và Đào tạo phối hợp chỉ đạo.

Phát động từ ngày 15/4, cuộc thi được tổ chức với 3 hình thức: Thi vẽ tranh, thi viết và thi trực tuyến.

Qua hơn 2 tháng triển khai, Ban tổ chức đã nhận được 4.493.134 tác phẩm (gồm 75.023 bài thi viết, 3.731.108 bức tranh, 687.003 bài thi trực tuyến). Không chỉ đạt kỷ lục về số lượng bài dự thi, các tác phẩm dự thi cho thấy nhiều ý tưởng sáng tạo, nội dung phong phú, hình thức sinh động…

Làng Mò

Truyện ngắn:
NGUYỄN NGỌC PHÚ

Minh họa: Phan Nhân

Dân làng Mò không có nghề gì ngoài nghề mò tôm, mò cá. Hiếm có ngư dân ở đâu lại săn bắt thủy sản bằng cách thức kỳ lạ như ở làng Mò. Người ta bện một loại lưới ba tua, một tua quàng vào cổ, còn hai tua kia cầm ở hai tay. Khi hành nghề, hai tay giang hết cỡ cho miệng lưới rà sát đất, hai chân nhún thật êm để đẩy lưới đi, cái rốn lưới nằm dọc theo lòng người. Bí quyết thành công ở đây là phải làm sao đi cho thật êm, để không đánh động cá. Khi cá vào lưới, hai tay lập tức úp chụp lại.

Rí là một chàng trai giỏi nghề nhất làng Mò. Cha Rí trước cũng là tay sành sỏi luồng lạch. Ông hiểu rằng, sống ở đây mà không có sức, có mẹo thì cầm chắc chết đói. Vậy là ông rèn cặp cho con ngay từ khi Rí lên mười. Đầu tiên, ông tập cho con mò cạn, sau đó mò ngâm và cuối cùng là mò ngầm. Rí học nghề rất nhanh. Một đêm, ông cùng Rí lần đến rạn Đáy Ngàn. Đó là vùng nước sâu chảy xiết. Người ta chăng đáy để bủa bắt tất cả các loại tôm cá bị nước cuốn vào rốn lưới. Những con cá to khi chạm vào lưới đáy quăng mình bật ngược trở ra. Trong khi đang đuối sức vì cố thoát hiểm, chúng sẽ sa vào lưới ba tua. Lần đó, Rí đã ôm được con cá vược dài gần bằng người mình. Anh lao lên khỏi mặt nước, gọi cha tiếp sức. Con cá to quá, nó quẫy chí mạng làm cho đôi tay của chàng trai mới lớn cơ hồ như muốn bung ra. Rí hít một hơi thở sâu, lên gân bóp chặt vào mang cá, hai đầu gối kẹp cứng vây đuôi nó. Cá vược cực kỳ nhanh khỏe, mà vây đuôi nó là nơi tập trung toàn bộ sinh lực. Trong tình thế tuyệt vọng, vây đuôi của nó càng trở nên hung dữ.

Rí đã kéo được con cá lên bờ. Anh hoảng hồn kêu mãi mà chẳng thấy cha đâu. Thế nhưng, lần ấy cha Rí không trở lại nữa. Ông cũng vồ được một con cá to, nhưng thất thế đã bị nó quật đập đầu vào cọc đáy và chẳng may bị cuốn vào rốn lưới. Khi Rí lặn tìm được cha thì cả người và cá đều đã chết. Hai tay ông đang bóp vào mang cá và đôi gối chân kẹp chặt lấy đuôi nó y như bài tập mà ông đã từng dạy con trai. Từ đó anh không bắt cá ở Đáy Ngàn nữa...

.

Bây giờ, nhà Rí chỉ còn hai mẹ con. Cha mẹ anh sinh nhiều con, nhưng chỉ mình anh sống được. Trong dãy dài tên các con mà người cha đặt toàn âm R: Róm, Ri, Rí, Rù, Rủ thì Rí như một cột mốc phân đôi hai tuyến. Tuyến đầu gồm hai chị Róm, Ri chết lúc độ mươi tuổi do bệnh thương hàn, còn hai em trai Rù, Rủ lại chết lúc sơ sinh. Vậy là ông trời thương tình còn ban phát cho con cái gia đình kém phúc này một tí lộc nơi người con trai còn lại. Rí càng lớn càng khỏe mạnh. Anh trở nên lầm lì ít nói và càng nổi tiếng vì sự thiện nghệ. Không bắt cá ở vùng Đáy Ngàn, anh trở ngược sông Bạc, lên vùng Vực Dáy. Vực Dáy sâu lắm, chưa ai lặn được đến đáy. Tết năm đó, làng mở hội thi tài lặn ở Vực Dáy. Các anh tài ở mười tám vùng chài lưới khắp phủ kéo hết về đây. Sau hồi trống phát lệnh, các kình ngư lao vút xuống vực nước hun hút. Nhưng tuyệt nhiên, không ai có thể đưa lên một mẫu vật nào chứng minh rằng mình đã lặn đến đáy vực. Khi người cầm chịch chuẩn bị nổi hồi trống kết thúc cuộc thi thì Rí bước đến.

Tiếng trống lại thúc lên. Rí bận khố đỏ, giương hai tay khởi động làm những bắp thịt cuộn lên như sóng dưới màu da chum sành. Anh hít một hơi thở vừa phải, uốn mình liếc ngay vào màn nước xanh leo lẻo. Vài phút sau, anh lao lên mặt nước, một tay sải bơi vào bờ, tay kia cầm con cá kim to bằng cổ tay. Lạ lùng nhất là mũi kim nhọn hoắt của nó đang chọc vào bắp tay Rí, làm máu ứa ra. Thế mà chàng trai cứ tảng lờ như không hay biết. Ông già cầm trịch quăng dùi trống, chạy bổ đến bế thốc Rí lên tung hô anh là người thắng cuộc.

Vực Dáy có loại cá kim lớn được liệt vào hạng đặc sản. Cá kim sinh đẻ ở vùng cửa sông. Nhưng những con lớn thường kiếm mồi sát đáy vực sâu hút. Dân làng Mò chưa ai bắt được loại cá kim đặc sản này. Vì thế tiếng tăm Rí càng vang xa sau cuộc thi nọ. Nhưng chính anh lại không hề để ý đến chuyện đó. Hàng đêm, anh vẫn lầm lũi làm nghề để sáng sáng bà mẹ lại cắp rổ cá lên chợ. Khi nào hàng của bà cũng đắt khách nhất, vì Rí chỉ bắt những con cá to, còn loại lẹp nhẹp anh thả đi hết.

Quanh Vực Dáy, uốn theo sông Bạc có bãi bồi quanh năm dâu xanh mướt. Ngày ngày, người hái dâu gọi nhau í ới. Khác hẳn với cảnh tiêu điều làng Mò, làng Lụa bừng lên với sắc xanh mướt mát của dâu, sắc trắng nõn nà của lụa tơ tằm.

Dân làng Lụa thường đi chợ bán hàng trên con đê chạy dọc dòng sông Bạc. Đường đến chợ khá xa nên họ đi từ sớm. Đoạn qua Vực Dáy, từ ngày có thêm người chết, các bà các cô cứ phải đợi nhau thành đoạn mới dám đi qua. Nhưng có một người dường như không sợ ma quái, thường đi trước. Đó là Nhu. Nhu mười bảy tuổi, dáng người thon thả, tóc chảy dài đến gối, da trắng nõn, đang là mục tiêu săn đón của trai làng Lụa. Thường các phiên chợ, sau khi bán hết lụa, cô đến ngay hàng cá. Món cá mà cô ưa mua là cá kim. Tuy có đắt hơn các thứ cá khác, nhưng cha cô chỉ ăn được cá kim.

Cái đêm định mệnh của cha Rí ở Đáy Ngàn, Nhu cũng chứng kiến. Không hiểu sao, lần đó, cô trở dậy sớm hơn mọi bữa. Khi đến Đáy Ngàn, dưới ánh trăng hạ tuần nhợt nhạt, cô trông thấy một người đang hì hụp kéo cái bọc nặng. Cô hoảng hồn, đứng trân như trời trồng. Cô giương hết nhãn lực nhìn cho rõ. Sau khi kéo cái bọc nặng đó lên cát, người kia úp sụp xuống kêu lên "Cha ơi, cha tỉnh dậy đi! Con đây mà, Rí đây mà". Nghe thế, tự dưng cô quên biến sợ hãi, quẳng gánh hàng chạy vụt xuống. Rí hết sức bối rối trước sự xuất hiện đột ngột của cô gái lạ. Nhưng Nhu đã giúp anh làm những động tác xổ nước cho người bị nạn. Cuối cùng, khi hết phương cứu chữa, Rí ôm con cá vược tai ác đang quấn trong lưới đáy quẳng nhào xuống nước và hộc tốc vác xác cha chạy bổ về nhà. Còn Nhu sau một lát suy đoán, cô quả quyết xách con cá vược trong lưới bỏ vào gánh hàng lên chợ. Gần đến chợ, Nhu bán lại con cá đó cho người buôn rồi tất tả bán nhanh số lụa để trở lại làng Mò. Dân làng Mò ngạc nhiên thấy một cô gái làng Lụa hiện ra, càng ngạc nhiên hơn khi Nhu dúi nắm tiền vào tay mẹ Rí.

Tiếng đồn lan xa. Người ta bảo rằng, làng Mò có cái chết oái oăm của một kình ngư cự phách thì làng Lụa cũng có một cô gái dám cả gan phá lệ làng. Cha Nhu tra vấn con gái. Nhu cứ thẳng băng trả lời rằng: "Thấy người ta chết sao không giúp, còn tiền đó là người ta nhờ bán cá". Nghe vậy, cha Nhu chỉ còn biết thở dài. Ông không hề trách cứ con gái. Nhưng làng sẽ không để ông yên. Lý trưởng Tề Đạt đến liền sau đó. Hắn nghiến răng nói với cha Nhu: "Mấy lâu nay, tôi có ý định kết thông gia với ông nên chưa tính sổ. Nếu ông không dạy được con Nhu thì ông phải trả nợ cho tôi và tôi cũng không thuê con ông dệt lụa nữa".

Cha Nhu lạy lục Tề Đạt và van xin hắn để ông dạy dỗ con gái. Nhu nấp trong buồng, nghe giọng Tề Đạt mà người run lên bần bật. Dù có chết, cô cũng quyết không làm dâu Tề Đạt, không lấy thằng Tê Đai làm chồng. Nhưng còn cha, còn mẹ sẽ ra sao?...

XEM TIẾP TRANG 11

Gần 4,5 triệu tác phẩm tham dự Cuộc thi "Bác Hồ với thiếu nhi - Thiếu nhi với Bác Hồ"

Tác phẩm "Hành trình theo dấu chân Bác" của em Nguyễn Châu Phương Trinh, lớp 7A2, Trường THCS thị trấn Giồng Trôm, huyện Giồng Trôm (tỉnh Bến Tre) giành giải Nhất bảng THCS.

Ban tổ chức đã lựa chọn trao 1 giải Nhất, 2 giải Nhì, 3 giải Ba và 4 giải Khuyến khích cho các em dự thi ở mỗi bảng.

Riêng nội dung thi trực tuyến, 260 thí sinh xuất sắc nhất sẽ tham dự vòng chung kết diễn ra ngày 27/6 tại 5 điểm thi trên cả nước (Hải Phòng, Hà Nội, Quảng Bình, Thừa Thiên - Huế và Vĩnh Long).

Phát huy bản sắc văn hóa của các dân tộc thiểu số gắn với xây dựng nông thôn mới

Theo kế hoạch, từ nay đến hết năm 2020, Vụ Văn hóa dân tộc - Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch sẽ phối hợp tổ chức triển khai 8 mô hình bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa, truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với xây dựng nông thôn mới trên toàn quốc.

Cụ thể, các mô hình được xây dựng là: nghề thêu, dệt thổ cẩm của người Dao Đỏ gắn với bảo tồn, phát huy xây dựng sản phẩm phục vụ phát triển du lịch trong phong trào xây dựng nông thôn mới tại huyện Hoàng Su Phì, tỉnh Hà Giang; bảo tồn, phát huy lễ hội truyền thống dân tộc Hà Nhì phục vụ phát triển du lịch trong phong trào xây dựng nông thôn mới tại huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai; Câu lạc bộ Văn hóa dân tộc Mường trong phong trào xây dựng nông thôn mới tại huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ; chế tác và trình diễn đàn tính dân tộc Thái gắn với bảo tồn, phát huy văn hóa truyền thống trong phong trào xây dựng nông thôn mới tại huyện Phong Thổ, tỉnh Lai Châu; bảo tồn, phát huy nghệ thuật "múa xòe, múa sạp" dân tộc Thái trong phong trào xây dựng nông thôn mới tại huyện Tuần Giáo, tỉnh Điện Biên; Câu lạc bộ Cồng chiêng dân tộc K'Ho gắn với bảo tồn, phát huy phục vụ phát triển du lịch trong phong trào xây dựng nông thôn mới tại huyện Lạc Dương, tỉnh Lâm Đồng; Câu Lạc bộ hát dân ca Thái phục vụ phát triển du lịch trong phong trào xây dựng nông thôn mới tại huyện Con Cuông, tỉnh Nghệ An; đan lát truyền thống của người Khmer trong phong trào xây dựng nông thôn mới tại huyện Lộc Ninh, tỉnh Bình Phước.

TS tổng hợp
(theo hanoimoi.com.vn và TTXVN)

TÁC GIẢ - TÁC PHẨM

Nửa đời mải ngược bến sông Mơ

(Nhân đọc "Ngược bến sông Mơ" của Phan Huy, NXB Hội Nhà văn, H.2020)

Tôi cố gắng lần theo Phan Huy "Ngược bến sông Mơ" để mong nhận dạng những "bến đỗ" đã đi qua đời tác giả khi bài thơ đầu tiên được viết năm ông tròn tuổi 20. Và giờ đây sang tuổi 80, ông ngồi tĩnh lặng "nhặt" ra những hạt vàng "trong biển cát" thơ 60 năm.

NGUYỄN HỒNG VINH

Con thuyền thơ đã chở ông đi dọc dài đất nước, từ huyện Lộc Hà, nơi dòng họ Phan có bao người thành đạt trên con đường học vấn, ra đến Quỳnh Lưu, nơi ông Nguyễn Hữu Đợi một thời lừng danh chuyển cả làng xã lên đồi để cánh đồng thẳng cánh cò bay, mướt xanh khoai, lúa.

Rồi ông ra đồng bằng Bắc Bộ, về đất Phù Cừ (Hưng Yên) một thời gian khó, lại ngược lên Lào Cai, nơi phên dậu biên cương phía Bắc, có đỉnh Phan-xi-păng trắng tuyết quanh năm... Nhưng "bến đỗ" lâu nhất với ông là vùng đất Chín Rồng, thật sự là quê hương thứ hai, kể từ lúc ông được Ban Biên tập Báo Nhân Dân cử vào làm phóng viên thường trú tại Hậu Giang, sau đó là Trưởng cơ quan thường trú Báo Nhân Dân tại Đồng bằng sông Cửu Long.

Gần 60 năm gắn bó với nghề làm báo, kể từ buổi tốt nghiệp Khoa Văn, Đại học Tổng hợp Hà Nội, ông về làm nhiệm vụ phóng viên thường trú của Thông tấn xã Việt Nam tại Nghệ Tĩnh; sau đó về gắn bó với Báo Nhân Dân 15 năm; về hưu, ông được các văn nghệ sĩ ở Cần Thơ bầu làm Chủ tịch Hội Văn học, Nghệ thuật thành phố Cần Thơ.

Tôi "liệt kê" hơi dài các "bến đỗ" của ông để muốn nói cái thâm thúy về tên cuốn sách "Ngược bến sông Mơ", hiểu thêm những "vỉa chìm, góc khuất" mà ông đã gửi gắm tinh tế trong tập thơ tuyển với hơn 100 bài trong hơn 40 năm có lẻ.

Hãy cùng ông đến với "bến đỗ" trước tiên, từ quê hương Lộc Hà, là *"Bến đò Hộ Độ năm xưa/ Từng qua bao cuộc tiễn đưa vui buồn"*. Con đò chở tuổi thơ ông, nay vẫn "còn nguyên bến cũ", nhưng chính từ đây đã nuôi lớn, làm nên hồn thơ dào dạt trong ông: *"Đêm nghe gió rít bờ tre/ Nhớ em khắc khoải tiếng khuya gọi đò"*.

Và cây đa ở Ngã ba Lách, lối rẽ về quê đại thi hào Nguyễn Du đã bị chết trong chiến tranh chống Mỹ, giờ về thăm lại, bỗng thấy bâng khuâng *"Chiến tranh qua rồi cơn bão vừa tan/ Căn nhà Mẹ lại chong đèn đợi cửa/ Cây đa Lách giờ đây không còn nữa/ Tôi đi về bóng mát vẫn nghiêng che"*. Qua "Đèo Ngang dặm dài", những buồn vui đan xen trong ký ức ông, bởi "Cây sim bám mãi đất nghèo", nơi *"Bao phen binh lửa trong ngoài/ Đèo Ngang xẻ dọc dặm dài nước non"*. Một ngày giữa thu cách đây 30 năm, qua ga Quán Hành đã nhiều phen trong thời bom rơi đạn lạc, nay thấy lòng cứ man mác vấn vương như ai đó đứng bên ga mong tàu đến để đón người yêu: *"Sao bây giờ, sao bây giờ/ Tình như đậu lại ga chờ bến mong"*.

Nhiều người đã đến viếng 10 cô gái thanh niên xung phong ở Ngã ba Đồng Lộc, đều không ngăn được dòng lệ lăn trên má; còn ông gọi đó là "Ngã ba thương" vì *"Nơi ngã ba là nơi chờ mong/ Anh với em là nơi hẹn gặp"*. Qua Đông Lỗ, huyện Ứng Hòa - nơi *"làm chui khoán hộ/ Đến cởi trói khoán Mười"* đã là nguồn cảm hứng giúp ông và nhiều đồng nghiệp sản sinh các bài phóng sự phơi phới sức sống, được bà con nông dân truyền tay nhau đọc.

Thăm huyện nghèo Phù Cừ (Hưng Yên), qua cánh đồng lúa đang ngả màu vàng, ông cảm thấy "không men say sao như có hương nồng". Lên Thung Khe ở Mai Châu (Hòa Bình) *"Ngỡ mình tóc bạc từ lâu/ Hóa ra không phải ngang đầu mây bay"*. Từ Lào Cai về, ông bồn chồn một lời hò hẹn trong ngày xuân trẩy hội "*Ở tận Cần Thơ gửi nắng lên/ Thuyền nhỏ bồng bềnh đêm chợ nổi/ Say câu vọng cổ, nhớ môi khèn"*. Đoạn thơ này ông viết khi bước sang tuổi 65, mà sao đọc lên như thấy giọng người ở tuổi 40 đang tràn đầy sinh lực: sống và yêu, đi và viết, hiện tại và tương lai cứ đan quyện và bừng sáng mỗi câu thơ...

Lên vùng đất cao nguyên thấy trời thêm rộng, trăng gần hơn trăng ở đồng bằng, nhưng lòng vẫn thắc thỏm một điều gì vang vọng từ con tim "nửa đời mải ngược bến sông mơ", đã bao phen tìm hoài, tìm mãi mà chẳng gặp được Thơ: *"Ta về với tình yêu của đất/ Bỗng gặp nơi Thơ chín hạt nảy mầm"*.

Thì ra, người thi sĩ đích thực không phải là "ru với gió", "mơ theo trăng và ngơ ngẩn cùng mây", mà chính là từ mảnh đất hiện thực này, cuộc sống sinh động của Nhân dân từ đồng bằng lên miền ngược, từ đất Chín Rồng lên cao nguyên, nhà thơ bám rễ cuộc sống, nói tiếng lòng của bao con người đang đồng tâm thực thi làm mới cuộc đời mình và cuộc sống cộng đồng - đó là cội nguồn của thơ ca, mà ông và nhiều nghệ sĩ đã và đang theo đuổi.

Song, cái tài của ông là, qua mỗi câu thơ, mỗi bài thơ, ông tạo cho người đọc sự liên tưởng giữa mơ và thực, em yêu anh đấy, nhưng hẳn đâu phải thế; cái nắm tay, thề thốt trong buổi tiễn đưa, nhưng chỉ ngày sau đã như bong bóng trong mưa... Thời cơ chế thị trường, thứ tình yêu gấp gáp, lộc lời kiểu ấy, đã được ông cảnh báo bằng giọng thơ dí dỏm: *"Tình yêu anh như một dòng sông/ Em là khách ngược đò không ghé bến"*.

Trở lại với nơi là "bến đỗ" thật sự của ông trong gần 30 năm qua là vùng đất miền Tây Nam Bộ với bao buồn vui sâu lắng - vùng đất có nhiều "duyên nợ văn chương"; với sông Tiền, sông Hậu mênh mang mùa lũ; với bến Ninh Kiều thơ mộng nao lòng; với những buổi sớm nhộn nhịp thuyền họp chợ nổi trên sông; với nhịp đờn ca tài tử xao xuyến lòng du khách trên con thuyền trôi chậm dưới trăng; với kênh Xà-no do sức người đào đắp, tôn vinh phong cảnh hữu tình trên đất Vị Thanh; với những miệt vườn sum suê hoa trái…

Có lẽ mọi người tới thăm nơi đây, đều gửi lời cảm ơn thi sĩ họ Phan khi đọc những vần thơ này trong bài "Chiều qua sông Hậu": *"Lục bình trôi, lục bình trôi/ Mênh mang sông nước biết rồi về đâu/ Thuyền bay theo cánh buồm nâu/ Xẻ đôi ngọn gió hai đầu nhớ thương… Đời người mấy chuyến sang ngang/ Bao nhiêu bến đậu, mấy sàng dại khôn"*. Rồi *"đào mai cúc thắm hải đường tươi"* trong chợ Tết ở bến Ninh Kiều. Rồi *"Lênh đênh chợ nổi/ Bè kênh mát rượi hàng dâu"*. Quên sao cảnh: *"Neo xuồng uống rượu Ba Làng/ Ăn trái dâu vàng Hạ Châu/ Thanh tao mở lòng trinh trắng/ Ngọt lịm hồn cô hái dâu"*.

Nhưng mảnh đất gạo trắng nước trong, với trời cao xanh đầy nắng gió, với con người nhân hậu, lạc quan... bỗng phải trải qua mùa lũ năm Thìn (năm 2000): *"Làng chìm trong biển lũ/ Xuồng neo ngang ngọn cây/ Trổ nóc nhà làm cửa/ Nước xiết kèo lung lay/ Ba tháng không thấy đất/ Ba tháng không thấy đường/ Màn trời và chiếu nước/ Phơi nắng rồi tắm sương"*... Nhưng với sức chịu đựng phi thường cùng sự hỗ trợ của Nhà nước, người châu thổ đã vượt qua hoạn nạn, tình người càng sáng đẹp hơn xưa.

Đọc hơn 100 bài thơ trong tập tuyển này, chủ đề Tình yêu vẫn là nổi trội. Lẽ đương nhiên, tình yêu là sự ban tặng của tạo hóa; không có tình yêu cuộc sống như không có ánh trăng và tiếng hát. Nhưng với thi sĩ họ Phan có "cách yêu" riêng, cách diễn tả riêng. Một thứ tình yêu "*Không có trong từ điển/ Tên loài hoa em trồng/ Anh gọi hoa của lòng/ Em gọi hoa lưu luyến"*. Tiếng gọi của tình yêu thật mãnh liệt: *"Lòng anh như lửa mới nhen/ Búi rơm dễ bén không quen đóm dày/ Ta giờ yêu đắm yêu say/ Người ơi ta quyết đêm nay với người..."*.

Ông diễn tả tình yêu như lời tâm tình dí dỏm của các cụ ngày xưa: *"Cái thời anh ởi anh ơi/ Mùa xuân sao ngắn bầu trời sao xanh/ Cái thời ơi ảnh ơi anh/ Tối bức tranh đẹp, sáng cành hoa tươi"*. Sang tuổi 60, ông viết những câu hồn nhiên nhưng tràn đầy năng lượng: *"Tuổi sáu mươi đến lúc nào không biết/ Tóc trên đầu nửa trắng nửa xanh/ Ra ngoài đời khi chú khi anh/ Hồn vẫn nóng như thời trai trẻ"*. Và trang cuối tập thơ này là bài "Xuân muộn": *"Những tưởng rằng xuân quên không ghé/ Nào ngờ mai nở đậu vàng sân/ Đừng trách làm chi xuân đến trễ/ Bởi quá vội vàng hóa chậm chân!"*.

Tưởng và ngờ. Yêu và trách. Nhanh và chậm. Nhớ và mong... Hồn thơ ông vẫn trẻ trung vào tuổi 80 này, có lẽ do ông đã sống hết lòng với đời và yêu chân tình bạn bè, đồng nghiệp!

Những cây kèn hồng nở muộn còn vương màu nhàn nhạt quyến rũ trên con đường dẫn vào trung tâm thành phố Bảo Lộc. Chưa đến mùa dã quỳ nhưng đồi lá bạt ngàn màu xanh ngút mắt hứa hẹn một màu vàng rực rỡ, thánh thiện sẽ trải thảm trên vùng đất Tây Nguyên khi mùa khô đến. Cơn gió se se lạnh khiến du khách rùng mình kéo cao cổ áo.

HƯƠNG THỦY

Tôi ngồi trong quán B'Lao Tour nhìn ra hồ Đồng Nai. Quán được thiết kế theo phong cách cổ điển. Những cây đèn dầu cũ kỹ, những bình gốm mộc mạc, bức tranh thủy mặc treo tường... làm khách đắm chìm vào một thời xa vắng. Mặt hồ lăn tăn gợn sóng. Tiếng chuông nhà thờ vọng lại thanh âm buổi lễ chiều. Phải chăng cũng một buổi chiều êm êm như chiều nay trong thập niên sáu mươi của thế kỷ trước, cũng tại đây, bên ly cà phê bốc khói đã tạo nên cảm xúc tuyệt vời cho người nhạc sĩ họ Trịnh sáng tác ca khúc Lời buồn thánh?

Trên những con phố Bảo Lộc vẫn còn vương vấn những áp phích của Tuần lễ Văn hóa Trà - Tơ lụa kéo dài từ ngày 23 đến ngày 27/12 của năm cũ. Nàng công chúa Bảo Lộc đã được đánh thức sau một giấc ngủ dài. Những thương hiệu trà nổi tiếng như Thiên Hương, Bảo Tín, Thiên Thành, Quốc Thái, Hương Kim Thảo... đã làm say lòng người thưởng ngoạn với những chung trà nồng nàn, nóng bỏng qua cách pha trà điệu nghệ của những cô gái vùng cao. Chợt bùi ngùi nhớ tiếc người phụ nữ Huế đã khai phá thương hiệu danh trà Đỗ Hữu qua đời trong

HỒ SƠ TƯ LIỆU

Tượng đài Mẹ Suốt nằm phía tả

Tản mạn B'Lao

Thành phố Bảo Lộc nhìn từ trên cao. *Ảnh: VĐQ*

đợt dịch COVID-19 vừa qua khiến lễ tang của bà bớt đi phần nào sự trang trọng do giãn cách xã hội. Cũng trong lễ hội này, những tấm lụa tơ tằm chính hiệu mềm mại, óng chuốt đã đem lại thích thú cho người thưởng lãm qua các nhà sản xuất uy tín như Silk Việt, Hà Đô, Minh Quân... Tất cả đang hứa hẹn sự khởi sắc của vương quốc tơ tằm một thuở.

Chợt hồi tưởng những ngày mới đến Bảo Lộc. Đã hơn bốn mươi năm. Thời gian như một cái chớp mắt ngậm ngùi. Thị trấn có duy nhất một rạp chiếu phim chỉ đỏ đèn vào dịp cuối tuần. Không thể quên những ngày đưa học trò đi lao động ở các nông trường như Kohinda, B'Lao Sere... còn thấy những người phụ nữ K'Ho địu con sau lưng, ngực trần, giã gạo bằng những chiếc chày gỗ cao quá đầu người. Lần đi trồng thông ở đồi Thu Vân bát ngát khói sương, leo lên tận đỉnh đồi còn dấu vết ngôi biệt thự cổ mà người chủ Pháp đã trở thành người của "muôn năm cũ". Con đường đi vào đồn điền Tứ Quý hoang vắng, thi thoảng một chú thỏ hoang chạy vụt ngang đường…

Ngay chỗ tôi ngồi hôm nay nhìn ra xóm Sình một thuở. Nghe cái tên đã hình dung ra vùng đất sình lầy ven hồ với những kiếp người lưu lạc tha phương, không nơi trú ngụ, tìm về ven hồ sống tạm bợ, nhếch nhác trong những túp lều vách lá, mái tôn, thùng gỗ tạp. Những con người khốn khổ tận cùng xã hội như thơ của Phan Thị Thanh Nhàn "mụ Còng bới rác, mẹ con nhà lông gà giẻ rách, lão Tư say, thằng bé đánh giày, ông già mù tẩm quất...". Ở đó từng là nỗi kinh hoàng của thị trấn về những vụ đánh lộn, ăn cắp, đâm chém nhau đến đổ máu... Tôi cũng đã từng là nạn nhân khi làm công tác chủ nhiệm đến thăm gia đình phụ huynh, quay vô quay ra đã mất tăm đôi dép mới, đành đi chân không ra về... Năm 2000, năm mở đầu cho thiên niên kỷ mới, Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng Phan Thiên đã ký quyết định giải tỏa khu nhà ổ chuột, giữ nguyên diện tích hồ Đồng Nai, mở rộng thêm về xóm Sình, tạo sự liên hoàn giữa hồ cũ và hồ mới, tôn tạo chỉnh trang khu vực chung quanh hồ, tạo một điểm nhấn xinh đẹp cho Bảo Lộc đã được nâng cấp lên thành phố.

Với chính sách đền bù hợp lý, dân xóm Sình hớn hở đưa nhau về khu tái định cư xây dựng những ngôi nhà mới khang trang. Cái tên xóm Sình đi vào dĩ vãng. Bây giờ là con đường Cù Chính Lan thơ mộng với cầu ngắm cảnh, nhà thủy tạ, công viên xanh... Không ít những đôi uyên ương đã chọn nơi đây để chụp ảnh cho ngày trọng đại của đời mình. Thỉnh thoảng được khách xa ghé thăm, tôi đưa họ ra những quán cà phê ven hồ và thích thú nghe những tiếng trầm trồ, xuýt xoa. Dịp lễ 30/4 vừa qua, Quốc lộ 20 lên Đà Lạt tắc nghẽn, nhiều gia đình đã chọn Bảo Lộc làm điểm đến bất đắc dĩ nhưng không ngờ khi được hỏi cảm tưởng, họ đã đưa ngón tay cái phát tín hiệu "Number one!" đồng thời hứa hẹn một sự trở lại.

Có lý quá đi chớ! Tôi hãnh diện khi chọn nơi này làm quê hương thứ hai. Khí hậu quanh năm mát mẻ. Thác Đamb'ri đã có tiếng từ lâu trong văn học nghệ thuật. Du lịch tâm linh không thiếu với chùa Trà, chùa Bát Nhã, chùa Di Đà... Đặc biệt, Linh Quy Pháp Ấn thu hút du khách từ những sáng tinh mơ cho đến những đêm trăng thông qua MV Lạc Trôi của Sơn Tùng. Con đường trải nhựa thênh thang vào đồi trà Tâm Châu là điểm chọn của nhiều bộ phim nổi tiếng. Chỗ nghỉ không thiếu. Sang trọng có Khu du lịch Đôi Dép, Tâm Châu... Các homestay phát triển nhanh lẹ theo nhu cầu của thị trường nằm trên các trục lộ Phan Đình Phùng, Lý Thái Tổ được đưa vào lịch trình của hướng dẫn viên du lịch. Mua sắm có siêu thị Co.opmart. Rạp chiếu phim nghèo nàn ngày xưa đã nhường chỗ cho Vincom sang trọng. Tôi vui khi đọc cẩm nang của một nhóm "Phượt", họ khuyên các tours khi đến Bảo Lộc đừng ngần ngại, hãy check in vào cà phê Gọi Gió ở Lộc Tiến để ngắm ngọn núi Đại Bình qua thung lũng mờ sương.

Đặc sản Bảo Lộc nào có thiếu cho du khách. Ai đến mà không mang về những gói trà Ô Long thơm ngát, những gói cà phê sạch nguyên chất, những tấm tơ lụa thổ cẩm chính gốc được trưng bày trong các Showroom tha hồ cho khách chọn lựa. Đến mùa cây trái, hàng chục đoàn xe dừng lại bên quốc lộ để mua những trái bơ 034 vàng ươm, những chùm chôm chôm đỏ au, những trái sầu riêng thơm ngát...

Năm 1958, tỉnh Đồng Nai Thượng được đổi tên thành tỉnh Lâm Đồng. Năm 1959 đổi tên quận B'Lao thành quận Bảo Lộc. Năm 1976, tỉnh Lâm Đồng, tỉnh Tuyên Đức và thành phố Đà Lạt hợp nhất thành tỉnh Lâm Đồng. Bảo Lộc là một vùng đất mới. Cư dân hầu hết không phải là dân tại chỗ. Nhưng "Đất lành chim đậu". Từ trước 1975, đây là một vùng đất nuôi dưỡng văn nghệ sĩ và không ít người đã thành danh. Về văn xuôi có Kinh Dương Vương tức họa sĩ Rừng, Ngụy Ngữ - tác giả của Con thú tật nguyền sau 1975 đã được dựng thành phim với đạo diễn Hồ Quang Minh...; về thơ có sao trên rừng Nguyễn Đức Sơn, Hạc Thành Hoa, Hồ Ngạc Ngữ, Hoàng Ngọc Châu...; về nghiên cứu có Trần Xuân Kiêm...; về dịch thuật có Tôn Nữ Phùng Thăng, Phùng Khánh với tác phẩm bất hủ Câu chuyện của dòng sông mà tác giả là Hermann Hesse, Nobel Văn học năm 1946. Đặc biệt có nhạc sĩ tài danh Trịnh Công Sơn... Nhạc sĩ hiện diện trên cõi đời 63 năm (1939-2001) và chỉ sống ở Bảo Lộc ba năm ngắn ngủi (1964-1967) nhưng có thể nói quãng thời gian này ông đã có một cảm hứng sáng tác bất tận: Tập ca khúc Da Vàng, Tiếng hát Dạ Lan. Đặc biệt ba nhạc phẩm mang dấu ấn đậm nhất về B'Lao là Vết lăn trầm, Chiều một mình qua phố, Lời buồn thánh...

Thương hải biến vi tang điền. Trường Tiểu học Bảo An không còn. Căn biệt thự của bà Phi đã thành Trung tâm Tiệc cưới Hồng Phát... nhưng người yêu nhạc và những du khách đến Bảo Lộc vẫn in đậm trong tâm thức về người nhạc sĩ cao gầy, mang kính cận đang đi lững thững trên những con dốc Bảo Lộc...

Huế đã có Gác Trịnh. Thành phố Huế đã dành một con đường đẹp bên sông Hương để đặt tên Trịnh Công Sơn. Người nhạc sĩ tài danh này chỉ ở Quy Nhơn hai năm khi theo học Sư phạm (1962-1964) nhưng tỉnh Bình Định đã ra quyết định sẽ đặt tượng Trịnh Công Sơn bên bờ biển trên con đường Nguyễn Huệ lên Gành Ráng. Vậy chăng nên có một dấu ấn về người nhạc sĩ ở thành phố vùng cao B'Lao - Bảo Lộc!

Chiều xuống, trên mặt hồ B'Lao đã lên đèn.

Mẹ Suốt, một biểu tượng của chủ nghĩa anh hùng cách mạng

ả ngạn bờ sông Nhật Lệ, thành phố Đồng Hới.

Có lẽ những người sinh ra ở Quảng Bình như tôi, ai ai cũng có thể đọc làu làu một vài câu thơ, hoặc một vài đoạn thơ trong bài thơ "Mẹ Suốt" của nhà thơ Tố Hữu. Thẳng thừng ra mà nói thì những câu như "Lặng nghe mẹ kể ngày xưa/ Chang chang cồn cát nắng trưa Quảng Bình/ Mẹ rằng: Quê mẹ Bảo Ninh/ Mênh mông sóng biển lênh đênh mạn thuyền" không ai là không thuộc.

TRỊNH CHU

Trong cuốn sách "Quảng Bình ẩn tích thời gian" của Hội Di sản Văn hóa Việt Nam tỉnh Quảng Bình do Nhà xuất bản Thuận Hóa ấn hành đã viết, Mẹ Suốt tên đầy đủ là Nguyễn Thị Suốt (1906 - 1968), sinh ra ở làng Phú Mỹ, nay thuộc thôn Mỹ Cảnh, xã Bảo Ninh, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình. Tên tuổi của Mẹ gắn với việc chèo đò ngang qua sông Nhật Lệ, chở bộ đội, vũ khí, chuyển tải thương binh và giao thông đi lại trong những năm 1964 - 1967, khi đế quốc Mỹ thực hiện cuộc chiến tranh phá hoại miền Bắc, nhằm ngăn chặn ý chí xây dựng miền Bắc, giải phóng miền Nam của Nhân dân ta. Năm 1964, đế quốc Mỹ bắt đầu đánh phá miền Bắc, Đồng Hới - Quảng Bình được coi là "yết hầu" của mạch máu giao thông chi viện cho chiến trường miền Nam, đồng thời là tuyến đầu của hậu phương lớn miền Bắc xã hội chủ nghĩa. Với một vị trí đặc biệt như vậy, Đồng Hới trở thành túi bom của không lực Hoa Kỳ trút xuống. Con sông Nhật Lệ thơ mộng cũng phải oằn mình gánh chịu những trận mưa bom đạn của kẻ thù. Mặc dù lúc này xấp xỉ tuổi 60, nhưng Mẹ Suốt vẫn xung phong đảm đương công việc đưa đò, phục vụ giao thông đi lại giữa Đồng Hới với Bảo Ninh. Ngày 7/2/1965, đế quốc Mỹ đã huy động 160 lần chiếc máy bay phản lực hiện đại, ồ ạt tấn công bắn phá Đồng Hới và các vùng lân cận. Đồng Hới rung chuyển trong khói lửa đạn bom của không lực Hoa Kỳ. Trên sông Nhật Lệ, những cột nước đen ngòm tung lên dữ dội bởi bom đạn. Dưới làn mưa bom bão đạn, Mẹ vẫn hiên ngang cầm chắc tay chèo, đưa đón bộ đội, Nhân dân qua lại đôi bờ Nhật Lệ. Những chuyến đò của Mẹ Suốt cũng là đường dây thông tin liên lạc giữa Đồng Hới với Bảo Ninh. Hình ảnh Mẹ ngẩng cao đầu trước hàng loạt đạn bom của Mỹ, bất chấp hiểm nguy, sau này nhà thơ Tố Hữu đã "vẽ" lại đầy hào hùng: *"Gan chi, gan rứa, mẹ nờ?/ Mẹ rằng: Cứu nước, mình chờ chi ai?/ Chẳng bằng con gái, con trai/ Sáu mươi còn một chút tài đò đưa"*.

Chính tinh thần quả cảm, gan dạ của Mẹ Suốt góp phần cùng quân và dân Đồng Hới lập nên kỳ tích. Chỉ trong ngày 7 và ngày 8/2/1965, quân và dân Đồng Hới đã bắn rơi 14 máy bay Mỹ. Từ ngày 14/2 đến ngày 28/4/1965, 5 tàu chiến Mỹ bị bắn chìm, bắn cháy tại sông Nhật Lệ. Mẹ cùng con đò lại tiếp tục công việc thầm lặng: *"Bến sông Nhật Lệ, quân sang đêm ngày/ Sợ chi sóng nước tàu bay/ Tây kia ta đã thắng, Mỹ này ta chẳng thua"*. Ngày 1/1/1967, Mẹ Suốt được Đảng và Nhà nước phong tặng danh hiệu Anh hùng ngành Giao thông vận tải.

Bị thua đau ở miền Nam, đế quốc Mỹ tăng cường đánh phá miền Bắc, Đồng Hới - Quảng Bình lại tiếp tục hứng chịu bom đạn oanh tạc. Ngày 11/10/1968, Mẹ đã anh dũng hi sinh trong lúc làm nhiệm vụ đưa đò. Mẹ Suốt là biểu tượng của chủ nghĩa anh hùng cách mạng, là tấm gương phụ nữ tiêu biểu của vùng đất "hai giỏi" Quảng Bình trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước như lời Bác Hồ khen tặng: "Quảng Bình chiến đấu giỏi, sản xuất cũng giỏi".

Tưởng nhớ và tri ân một người con anh hùng của quê hương Đồng Hới, năm 1980, UBND thị xã Đồng Hới đã cho xây dựng tượng đài Mẹ Suốt, cách bến đò xưa Mẹ chèo khoảng 50 m. Ngày nay, bến đò Mẹ Suốt đã trở thành di tích lịch sử tiêu biểu của tỉnh Quảng Bình, một địa chỉ tham quan du lịch, nơi sinh hoạt văn hóa của người dân TP Đồng Hới và du khách gần xa khi đến thăm mảnh đất nắng lửa Quảng Bình.

Du lịch trên lòng hồ Thác Bà

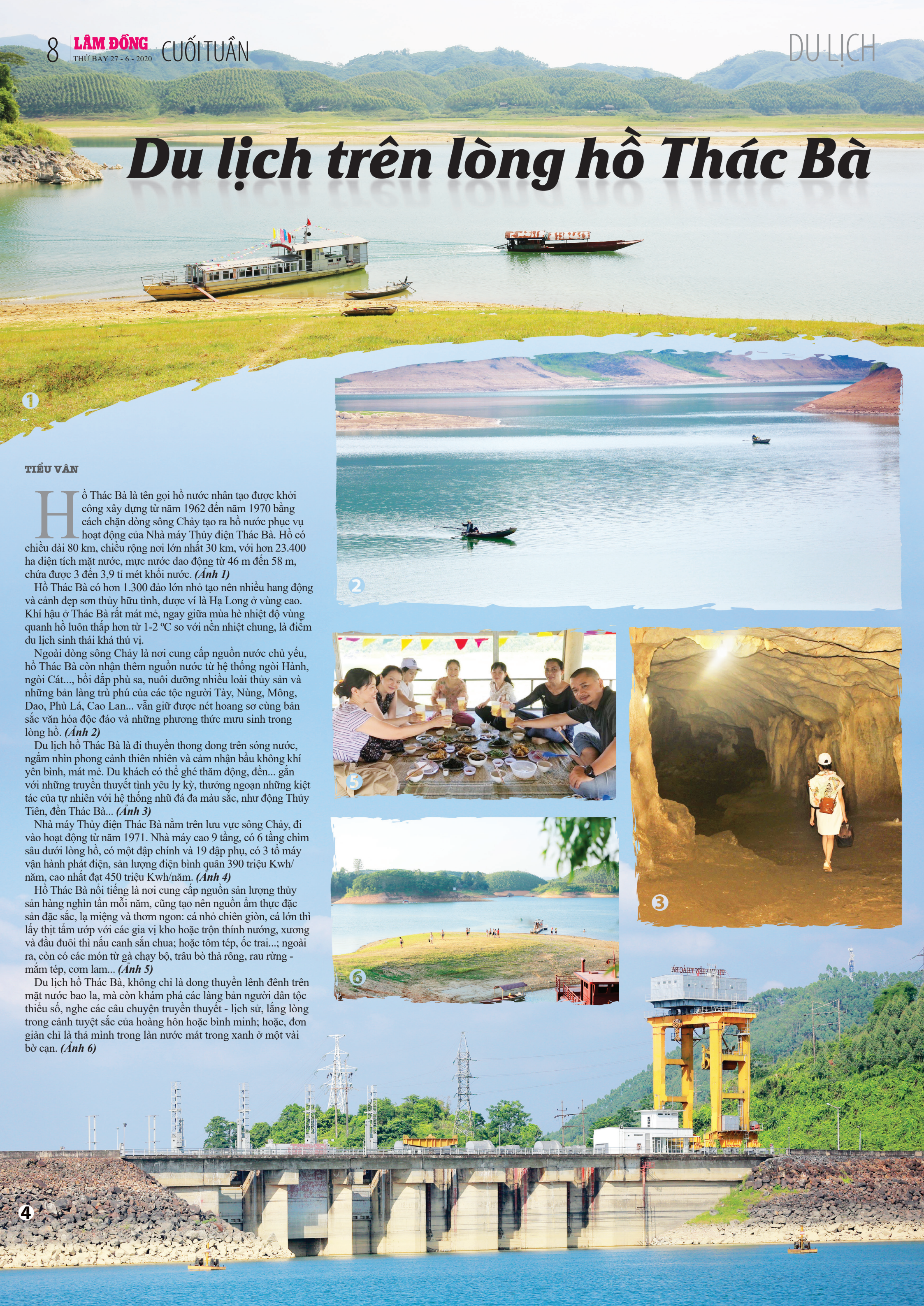

TIỂU VÂN

Hồ Thác Bà là tên gọi hồ nước nhân tạo được khởi công xây dựng từ năm 1962 đến năm 1970 bằng cách chặn dòng sông Chảy tạo ra hồ nước phục vụ hoạt động của Nhà máy Thủy điện Thác Bà. Hồ có chiều dài 80 km, chiều rộng nơi lớn nhất 30 km, với hơn 23.400 ha diện tích mặt nước, mực nước dao động từ 46 m đến 58 m, chứa được 3 đến 3,9 tỉ mét khối nước. ***(Ảnh 1)***

Hồ Thác Bà có hơn 1.300 đảo lớn nhỏ tạo nên nhiều hang động và cảnh đẹp sơn thủy hữu tình, được ví là Hạ Long ở vùng cao. Khí hậu ở Thác Bà rất mát mẻ, ngay giữa mùa hè nhiệt độ vùng quanh hồ luôn thấp hơn từ 1-2 ºC so với nền nhiệt chung, là điểm du lịch sinh thái khá thú vị.

Ngoài dòng sông Chảy là nơi cung cấp nguồn nước chủ yếu, hồ Thác Bà còn nhận thêm nguồn nước từ hệ thống ngòi Hành, ngòi Cát..., bồi đắp phù sa, nuôi dưỡng nhiều loài thủy sản và những bản làng trù phú của các tộc người Tày, Nùng, Mông, Dao, Phù Lá, Cao Lan... vẫn giữ được nét hoang sơ cùng bản sắc văn hóa độc đáo và những phương thức mưu sinh trong lòng hồ. ***(Ảnh 2)***

Du lịch hồ Thác Bà là đi thuyền thong dong trên sóng nước, ngắm nhìn phong cảnh thiên nhiên và cảm nhận bầu không khí yên bình, mát mẻ. Du khách có thể ghé thăm động, đền... gắn với những truyền thuyết tình yêu ly kỳ, thưởng ngoạn những kiệt tác của tự nhiên với hệ thống nhũ đá đa màu sắc, như động Thủy Tiên, đền Thác Bà... ***(Ảnh 3)***

Nhà máy Thủy điện Thác Bà nằm trên lưu vực sông Chảy, đi vào hoạt động từ năm 1971. Nhà máy cao 9 tầng, có 6 tầng chìm sâu dưới lòng hồ, có một đập chính và 19 đập phụ, có 3 tổ máy vận hành phát điện, sản lượng điện bình quân 390 triệu Kwh/năm, cao nhất đạt 450 triệu Kwh/năm. ***(Ảnh 4)***

Hồ Thác Bà nổi tiếng là nơi cung cấp nguồn sản lượng thủy sản hàng nghìn tấn mỗi năm, cũng tạo nên nguồn ẩm thực đặc sản đặc sắc, lạ miệng và thơm ngon: cá nhỏ chiên giòn, cá lớn thì lấy thịt tẩm ướp với các gia vị kho hoặc trộn thính nướng, xương và đầu đuôi thì nấu canh sắn chua; hoặc tôm tép, ốc trai...; ngoài ra, còn có các món từ gà chạy bộ, trâu bò thả rông, rau rừng - mắm tép, cơm lam... ***(Ảnh 5)***

Du lịch hồ Thác Bà, không chỉ là dong thuyền lênh đênh trên mặt nước bao la, mà còn khám phá các làng bản người dân tộc thiểu số, nghe các câu chuyện truyền thuyết - lịch sử, lắng lòng trong cảnh tuyệt sắc của hoàng hôn hoặc bình minh; hoặc, đơn giản chỉ là thả mình trong làn nước mát trong xanh ở một vài bờ cạn. ***(Ảnh 6)***

CHUYÊN MỤC THANH NIÊN

Xứng đáng là "chiếc nôi xanh" tình nguyện

Là nơi đào tạo đội ngũ giáo viên mầm non, tiểu học, trung học cơ sở cho tỉnh Lâm Đồng, những năm qua công tác Đoàn và phong trào của Trường Cao đẳng Sư phạm Đà Lạt đã trở thành "chiếc nôi xanh" cho những giáo viên tương lai phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện... cùng vươn lên.

ĐỨC TỨ

Đoàn Trường Cao đẳng Sư phạm Đà Lạt chăm sóc và dâng hương tri ân các anh hùng liệt sĩ đã chiến đấu, hy sinh vì sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Năm học 2018 - 2019, Ban Chấp hành (BCH) Đoàn Trường Cao đẳng Sư phạm Đà Lạt đã phối hợp với Phòng Tổ chức cán bộ - Công tác sinh viên tiếp tục triển khai Chương trình hành động thực hiện Chỉ thị số 42, ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ, giai đoạn 2015 - 2030" cho 100% đoàn viên, sinh viên trong trường. Đồng thời, triển khai kết luận Hội nghị lần thứ ba BCH Trung ương Đoàn khóa XI về "Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng cho đoàn viên, thanh niên" và kết luận Hội nghị lần 6 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn khóa XI về việc thực hiện Chỉ thị 01, ngày 17/5/2013 về "Tăng cường rèn luyện tác phong, thực hiện lề lối công tác của cán bộ Đoàn".

Theo thầy giáo Phan Văn Minh - Bí thư Đoàn Trường Cao đẳng Sư phạm Đà Lạt, thời gian qua, công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho đoàn viên, sinh viên luôn được Đoàn trường xem là một nhiệm vụ quan trọng và thường xuyên. Đoàn trường đã tích cực bồi dưỡng, giới thiệu cho Đảng bộ nhà trường xem xét và kết nạp các đoàn viên ưu tú (ĐVUT) vào hàng ngũ của Đảng. Từ năm 2019 đến ngày 26/3/2020, Đoàn trường đã giới thiệu 34 ĐVUT cho Đảng xem xét, kết nạp. Mặt khác, tại nhà trường có Câu lạc bộ Cảm tình Đảng sinh hoạt theo từng chuyên đề vào mỗi tháng, thu hút hơn 300 sinh viên mỗi lần sinh hoạt. Hiện Đoàn trường có 628 đoàn viên đang học tập tại các ngành đào tạo của nhà trường.

BCH Đoàn trường cũng thường xuyên phối hợp với ngành y tế tổ chức các hoạt động tình nguyện thường xuyên, tại chỗ, tập trung các nội dung tham gia giữ gìn cảnh quan môi trường. Đặc biệt là tổ chức các ngày "Thứ Bảy tình nguyện" và "Chủ nhật xanh"; tổ chức các hoạt động tham gia bảo vệ môi trường, ứng phó biến đổi khí hậu, giữ gìn an toàn giao thông, an ninh trật tự, thu hút đông đảo đoàn viên, sinh viên tham gia.

Năm học 2018 - 2019, BCH Đoàn trường đã tổ chức 2 đợt hiến máu tình nguyện, kết quả thu được 360 đơn vị máu; các hoạt động an sinh xã hội được thường xuyên tổ chức.

Cùng với đó, trong năm học vừa qua, Đoàn trường đều tổ chức chiến dịch tình nguyện "Mùa hè xanh" tập trung tại các vùng khó khăn của tỉnh, cụ thể tại xã N'Thol Hạ (Đức Trọng). Tại chiến dịch đã triển khai xây dựng 2 Công trình thanh niên thiết thực trị giá trên 40 triệu đồng. Đặc biệt, các đội sinh viên tình nguyện đã chú trọng phát huy kiến thức chuyên môn của sinh viên, giảng viên trẻ trong hoạt động tình nguyện. Chú trọng việc kết nối, định hướng, hỗ trợ hoạt động của các câu lạc bộ, đội, nhóm tình nguyện trong sinh viên. Qua đó, đã phát huy tốt Câu lạc bộ (CLB) Kỹ năng sống và CLB Cảm tình Đảng cho đoàn viên, sinh viên. Năm học 2018 - 2019, cả hai CLB đã tổ chức nhiều hoạt động phong phú, gắn với các đợt sinh hoạt lớn của Đoàn, của Đảng và các ngày lễ lớn trong năm. Ngoài ra, CLB Kỹ năng sống cũng đã phối hợp tốt với các CLB trên địa bàn TP Đà Lạt để nâng cao chất lượng hoạt động của các CLB trong trường.

Thông qua các hoạt động, nhà trường đã tuyên dương 22 thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác năm học 2018-2019; trong đó, có 2 cán bộ giảng viên (CBGV); 2 đoàn viên được tôn vinh cấp tỉnh; khen thưởng cho sinh viên Đào Lê Minh Thảo vì có thành tích xuất sắc trong hoạt động nghiên cứu khoa học (NCKH). Tuyên dương 4 CBGV có thành tích tốt trong giảng dạy, NCKH và học tập nâng cao trình độ; Hội Sinh viên tổ chức tuyên dương 48 sinh viên và 2 tập thể 5 tốt cấp trường; các liên chi đoàn khoa tuyên dương 415 đoàn viên, sinh viên cấp khoa; 1 sinh viên đạt danh sinh viên 5 tốt cấp tỉnh.

Bên cạnh đó, với phong trào "Tuổi trẻ sáng tạo", đoàn viên trường đã đăng ký ý tưởng, sáng kiến, kết quả có 4 ý tưởng được đăng lên cổng thông tin nhà trường. Tham gia giải thưởng sinh viên NCKH EUREKA lần thứ 20 năm 2018 do Thành đoàn TP Hồ Chí Minh phối hợp với Đại học Quốc gia TP Hồ Chí Minh tổ chức, đoàn viên đã gửi 3 đề tài tham gia. Kết quả có đề tài của sinh viên Đào Lê Minh Thảo đã đoạt giải khuyến khích.

Trong xung kích bảo vệ Tổ quốc, đoàn viên, sinh viên, giảng viên trẻ đã chủ động phát hiện và ngăn chặn các hoạt động truyền bá các thông tin không chính thống, sai sự thật, phản cảm trên mạng Internet. Đội ngũ cán bộ Đoàn, đặc biệt là đoàn viên thuộc Chi đoàn cán bộ, giảng viên thường xuyên theo dõi, nắm bắt tư tưởng của đoàn viên, sinh viên, kịp thời đấu tranh, phản bác luận điệu xuyên tạc, vu khống của các thế lực thù địch; các thông tin không chính xác, phản động trên mạng Internet. Nguồn thông tin chủ yếu được tổng hợp để đấu tranh từ các trang mạng xã hội. Ngoài ra, trong phong trào thanh niên khởi nghiệp, lập nghiệp; Đoàn trường đã có ý tưởng khởi nghiệp "Túi lọc gội đầu từ lá dâu tằm" được UBND tỉnh Lâm Đồng phê duyệt.

Trong 6 tháng đầu năm 2020, trước diễn biến phức tạp của dịch COVID-19, Đoàn trường và các bạn đoàn viên đã tăng cường công tác phòng, chống dịch bệnh trong nhà trường. Tổ chức thực hiện phát khẩu trang miễn phí và kêu gọi sinh viên tăng cường rèn luyện thân thể, có chế độ học tập và giờ giấc sinh hoạt đảm bảo để nâng cao sức khỏe. Trong thời kỳ giãn cách xã hội, Đoàn trường cùng đoàn viên đã thực hiện nghiêm chỉnh Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ. Sau giãn cách xã hội, các đoàn viên, giáo viên vẫn thực hiện nghiêm việc phòng, chống dịch bệnh, bổ túc thêm kiến thức về ngành học được đào tạo.

Phát huy những kết quả đạt được, trong 6 tháng cuối năm 2020, Đoàn Trường Cao đẳng Sư phạm Đà Lạt sẽ triển khai công tác "Mùa hè xanh" tại huyện Đam Rông; Hội thi Tuyên truyền các ca khúc cách mạng, tham gia hiến máu nhân đạo, mỗi thanh niên, đoàn viên phải có một ý tưởng sáng tạo xoay quanh các chủ đề: Sáng tạo trong học tập, nghiên cứu khoa học; Sáng tạo trong lao động, sản xuất kinh doanh; Sáng tạo trong công tác phục vụ Nhân dân. Đây chính là môi trường để những giáo viên tương lai rèn luyện, phấn đấu và trang bị hành trang cho con đường tương lai trở thành những người đứng trên bục giảng.

Các mô hình tập hợp thu hút phụ nữ tôn giáo

AN NHIÊN

Hiện nay, toàn tỉnh có 13.634 hội viên nòng cốt theo các tôn giáo, đây là lực lượng tích cực đi đầu trong các phong trào thi đua yêu nước được các cấp Hội Phụ nữ (HPN) triển khai đến hội viên. Cùng với việc thực hiện các phong trào thi đua, trong vùng đồng bào DTTS, vùng tôn giáo đã xây dựng được nhiều mô hình tập hợp thu hút hội viên thiết thực.

Theo Ban Tôn giáo (Sở Nội vụ Lâm Đồng), hiện nay Lâm Đồng có 6 tôn giáo được Nhà nước công nhận và đang hoạt động, với khoảng 796.000 tín đồ (khoảng 65% dân số toàn tỉnh), 1.600 chức sắc, 2.000 nam nữ tu sĩ, 3.700 chức việc, 436 cơ sở thờ tự hợp pháp. Ngoài ra, còn có một số tổ chức, hệ phái chưa được Nhà nước công nhận tư cách pháp nhân nhưng đã được đăng ký sinh hoạt. Hàng trăm cơ sở tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên, những người có công với đất nước, trong đó, tín đồ là nữ chiếm số lượng lớn so với nam giới.

Qua rà soát thống kê, trên địa bàn tỉnh có 25 hình thức hoạt động với tổng số gần 500 hội đoàn đang sinh hoạt tại các cơ sở tôn giáo. Trong đó, Công giáo khoảng hơn 300 hội đoàn, Tin lành gần 100 hội đoàn, Phật giáo khoảng 40 hội đoàn, Cao đài 5 hội đoàn, với tổng số hơn 50.000 hội viên. Các hội đoàn tại các cơ sở tôn giáo tập hợp hội viên theo giới tính như: Phụ nữ, thanh niên thu hút rất đông tín đồ tham gia hoạt động thường xuyên. Ngoài việc phục vụ các nghi lễ tôn giáo, hoạt động của hội đoàn còn góp phần xây dựng đời sống văn hóa ở các khu dân cư, xóa đói giảm nghèo, từ thiện nhân đạo, xây dựng nông thôn mới, giữ gìn và bảo vệ an ninh trật tự địa phương... Trong đó, hoạt động của các hội đoàn tập hợp tín đồ là nữ có xu hướng nổi bật hơn, thu hút sự tham gia đều đặn, tích cực của hội viên.

Liên hoan cắm hoa nghệ thuật trong nữ tu Công giáo do Hội LHPN tỉnh tổ chức.

Để góp phần đưa hoạt động của các hội đoàn tôn giáo phát triển, giúp hội viên có những đóng góp tích cực, hiệu quả trong công cuộc phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương, Ban Tôn giáo đề xuất, kiến nghị các tổ chức chính trị - xã hội từ cấp tỉnh đến cơ sở cần tiếp tục quan tâm thực hiện tốt chương trình phối hợp với ngành quản lý nhà nước về tôn giáo trong vận động, định hướng đoàn viên, hội viên chấp hành quy định pháp luật trong hoạt động tôn giáo. Kiến nghị Trung ương ban hành các chủ trương, chính sách cụ thể trong việc hỗ trợ đoàn viên, hội viên là người có đạo phát triển kinh tế gia đình, nhất là hỗ trợ việc giáo dục, đào tạo nghề cho thanh niên hoặc hỗ trợ cho hội viên nữ thuộc gia đình có hoàn cảnh khó khăn vay vốn với lãi suất ưu đãi để phát triển kinh tế hộ gia đình. Đồng thời, cần phát huy tốt vai trò của đội ngũ cốt cán là đoàn viên, hội viên tham gia sinh hoạt các hội đoàn trong việc phản ánh hoặc tham gia giải quyết các vấn đề phức tạp liên quan đến hoạt động tôn giáo. Các cấp HPN cần tiếp tục quan tâm chỉ đạo cán bộ thường xuyên bám sát cơ sở,...

XEM TIẾP TRANG 11

Đổi thay "kinh tế mới" Nam Ban

Có mặt tại thị trấn Nam Ban, huyện Lâm Hà với chúng tôi là ông Phan Hữu Giản, người tiên phong của thành phố Hà Nội vào xây dựng Vùng "kinh tế mới Hà Nội" tại đất này 44 năm trước. Trong cảm xúc dâng lên ngày trở lại, ông Giản giải thích con đường chạy dọc thị trấn: "Đây là đường Điện Biên Phủ, chúng mình đặt tên để muốn hướng đến một tinh thần Điện Biên Phủ"…

Đổi mới khang trang một vùng đất.

Bút ký: **MINH ĐẠO**

Còn ví vùng đất thị trấn Nam Ban với chúng tôi, Chủ tịch UBND thị trấn Hoàng Ngọc Trọng, vẫn giữ nét sôi nổi, hoạt bát của một cán bộ Đoàn thanh niên 10 năm làm Bí thư và hơn 15 năm làm Phó Chủ tịch thị trấn, dí dỏm và hoạt ngôn: "Nam Ban chúng tôi gánh hai đầu, một đầu là Lâm Hà, một đầu là Đà Lạt". Nghĩa là trọng trách của vị thế, không thể khác, phải vươn lên để xứng tầm trung tâm của Vùng "kinh tế mới Hà Nội" trên miền đất cao nguyên phương Nam.

Tự hào chứ. Thị trấn Nam Ban đã được công nhận là chuẩn về "văn minh đô thị" vào năm 2019. Thông tin này không chỉ là niềm vui của anh Hoàng Thanh Hải, người vừa mới đảm nhận vai trò Bí thư Huyện ủy Lâm Hà khi anh giới thiệu với chúng tôi, mà là của mỗi người khi đến với "đất lành" Nam Ban. Những số liệu cụ thể sau, đã cho chúng ta một hình dung tổng quan về sự phát triển của một vùng đất vươn lên không ngừng. Tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân giai đoạn 2015 - 2020 đạt 10%/năm. Tổng thu ngân sách nhà nước đạt và vượt kế hoạch huyện giao, tăng bình quân mỗi năm 25%; trong đó, thuế, phí bình quân năm tăng 12-14%. Tỷ lệ hộ nghèo bình quân giai đoạn giảm 1,25% (chỉ tiêu Nghị quyết 1,5%). Toàn thị trấn hiện còn 33 hộ nghèo, chiếm tỷ lệ 1,1% và 82 hộ cận nghèo, chiếm tỷ lệ 2,3%. Tỷ lệ tăng dân số tự nhiên 0,57%; tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng dưới 9,5%. Thị trấn Nam Ban được công nhận đạt chuẩn phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi, phổ cập giáo dục tiểu học mức độ 3, phổ cập giáo dục THCS mức độ 3, xóa mù chữ mức độ 2 và có 4 trường đạt chuẩn quốc gia mức độ 1 (tỷ lệ 66,7%). Số người dân tham gia BHYT trung bình các năm đạt 81,5%; hiện nay đạt 84%. Thị trấn đạt bộ tiêu chí Quốc gia về y tế xã giai đoạn đến 2020. Tỷ lệ hộ gia đình văn hóa hàng năm đạt từ 90% trở lên (chỉ tiêu Nghị quyết 85,5%); 100% tổ dân phố và các cơ quan đạt tổ dân phố và cơ quan văn hóa…

Chị Hoàn - chủ cơ sở giới thiệu sản phẩm tơ tự dệt.

Trong bức tranh tươi tắn nhiều màu sắc của một thị trấn "kinh tế mới" hôm nay, dĩ nhiên tôi muốn tìm hiểu kỹ hơn về lĩnh vực kinh tế. Điều mà lãnh đạo của các thời kỳ, từ thuở khai hoang lập làng đến bây giờ đều khẳng định, Nam Ban có vị thế ưu việt của một vùng địa kinh tế. Cho đến hôm nay, có thể khẳng định, Nam Ban đã và đang có một nền tảng kinh tế phát triển theo hướng bền vững. Sản xuất nông nghiệp đang được tập trung phát triển mô hình ứng dụng công nghệ cao. Trong đó, thực hiện đổi mới các hình thức tổ chức sản xuất, phát triển sản xuất nông nghiệp an toàn gắn với kiểm soát chất lượng theo chuỗi an toàn; đẩy mạnh thâm canh các cây trồng chủ lực của địa phương như cà phê, dâu tằm và rau, hoa các loại. Đến cuối năm 2020, diện tích các loại cây trồng ước tính đạt 1.700 hecta; trong đó cây hàng năm là 300 hecta và cây lâu năm là 1.400 hecta. Một số cây trồng chủ yếu như cà phê đạt 1.170 hecta, sản lượng cà phê 3.860 tấn; cây dâu 200 hecta, sản lượng lá dâu 5.000 tấn; rau, hoa các loại 180 hecta. Nam Ban đang từng bước đưa các giống mới có năng suất cao, chất lượng tốt, ứng dụng các tiến bộ khoa học, kỹ thuật, công nghệ mới vào sản xuất. Diện tích ứng dụng khoa học kỹ thuật mới vào sản xuất trên các loại cây trồng chính như cà phê, rau, hoa sử dụng hệ thống tưới phun, tưới nhỏ giọt và ứng dụng canh tác tiêu chuẩn chất lượng như cà phê sản xuất theo tiêu chuẩn 4C, UTZ Certifield. Đến nay diện tích rau, hoa ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất là 50 hecta, tăng 32 hecta so với năm 2015. Cùng đó, ngành chăn nuôi cũng phát triển nhiều hình thức đa dạng và hiệu quả. Đến cuối năm 2020, đàn bò toàn thị trấn ước tính 230 con, trong đó bò sữa 70 con; đàn lợn 11.000 con; đàn gia cầm 400 ngàn con...

Chúng tôi rất ấn tượng khi được Bí thư Đảng ủy thị trấn Nam Ban, anh Thái Văn Mai cho biết địa phương có 2 làng nghề trồng dâu, nuôi tằm, được tỉnh công nhận, đó là tổ dân phố Đông Anh 3 và Đông Anh 5 (nay sáp nhập thành tổ dân phố Đông Anh 3) với 160 hộ. Sản lượng kén tằm toàn thị trấn năm 2020 ước tính 330 tấn. Nghề nối nghề, cư dân Nam Ban đang cố gắng duy trì nghề tằm tang truyền thống của vùng đồng bằng sông Hồng. Trên địa bàn hiện có 6 cơ sở ươm tơ bán tự động, thu hút nguồn kén không chỉ trên địa bàn thị trấn mà trong huyện Lâm Hà và vươn tới cả thành phố Bảo Lộc. Thế mới thấy sức mãi lực lớn của Nam Ban. Càng đặc biệt, theo hướng dẫn của Bí thư Đoàn thanh niên xã, chúng tôi mục sở thị "Doanh nghiệp Cuong Hoan Silk", cơ sở dệt lụa thủ công duy nhất và nổi tiếng của vợ chồng anh Cường và chị Hoàn. Đây là điểm thu hút mạnh du khách quốc tế và không thể thiếu trong tour đến với thác Voi kỳ vĩ…

Sản xuất công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp của Nam Ban đã và đang đa dạng về ngành nghề. Toàn thị trấn có 3 doanh nghiệp và trên 120 cơ sở hoạt động với gần 400 lao động. Một số ngành nghề thủ công như đan lát, thêu, ươm tơ dệt lụa, gò hàn... tiếp tục phát triển; một số cơ sở đầu tư máy móc hiện đại vào sản xuất. Ngoài cơ sở ươm tơ, nhiều cơ sở sơ chế biến cà phê đầu tư hàng tỷ đồng máy móc sản xuất và chế biến… Hoạt động thương mại - dịch vụ của Nam Ban hiện có 26 doanh nghiệp, 800 cơ sở sản xuất kinh doanh với 1.300 lao động. Đây là một trong những mũi nhọn để người dân Nam Ban không chỉ xóa đói giảm nghèo trong thời đã đi qua, mà vươn lên làm giàu trong thời kỳ đổi mới. Cũng là nền tảng để huy động sức dân tham gia cùng Nhà nước về đầu tư xây dựng cơ bản (chỉ tính riêng 5 năm, 2015-2020, về đường giao thông nông thôn 20 km và 4 nhà sinh hoạt cộng đồng, trong gần 18 tỷ đồng, Nhân dân đóng góp gần 10 tỷ đồng)…

Bí thư Đảng ủy Thái Văn Mai là con trai ông Thái Cúc, huyện Đông Anh, Hà Nội, cùng vào thời ông Phan Hữu Giản năm 1976. Biết được anh Mai đã có 2 nhiệm kỳ làm Chủ tịch thị trấn và đang là nhiệm kỳ thứ 2 làm Bí thư Đảng ủy thị trấn, tôi hỏi anh về điều trăn trở nhất? Anh Mai chia sẻ: "Mong muốn nhất là phát huy được tiềm năng về lĩnh vực du lịch, đặc biệt là du lịch sinh thái. Chúng tôi chưa có các điều kiện để phát huy. Thời gian tới rất mong có các dự án đầu tư về du lịch - dịch vụ, về thương mại vào thị trấn thực sự hiệu quả. Bên cạnh đó, nội lực của thị trấn sẽ phát triển nông nghiệp bền vững song hành hỗ trợ. Tôi đã thống nhất trong anh em rồi, sắp tới khăn gói quả mướp đi đến các cơ quan, ban ngành liên quan để tháo gỡ dứt điểm". Anh Mai cũng chia sẻ tin vui đầu nhiệm kỳ mới là chính thức triển khai xây dựng công trình hồ Nam Ban với tổng diện tích đã quy hoạch 2,3 hecta. Thành phố Hà Nội đã hỗ trợ 13 tỷ đồng, huyện hỗ trợ gần 2 tỷ nữa. "Sẽ thi công ngay, rồi có tiền cứ tiếp tục hoàn thiện dần chứ không chờ đủ tiền mới làm", anh Mai quả quyết. Được biết, hồ gần khu vực đóng quân tiền trạm của Ban chỉ huy xây dựng "kinh tế mới" năm 1976. Công trình sẽ là biểu tượng mô hình hồ Gươm của Hà Nội, một địa chỉ văn hóa - lịch sử, trái tim của hào khí đất Thăng Long.

Với những quyết tâm từ huyện Lâm Hà và thị trấn Nam Ban, chúng ta kỳ vọng những chỉ tiêu của giai đoạn 5 năm 2020-2025, thị trấn Nam Ban sẽ đạt được. Đó là, tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân phấn đấu đạt 10%/năm; đến 2025, có 100 hecta rau, hoa ứng dụng công nghệ cao; cải tạo và tái canh diện tích cây cà phê đạt 60 ha/năm… Dưới 1%/năm về hộ nghèo; dưới 1% về tăng dân số tự nhiên. Dưới 10% về trẻ em dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng; 15% về trẻ em dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng thể thấp còi. 95% người dân tham gia BHYT…

Đạ Huoai...

TIẾP TRANG 4

... Thời Hà Lâm khởi thủy chỉ có bộ khung 11 đội sản xuất, không có tổ Đảng, chưa có tổ chức chính trị - xã hội nào... chưa hẳn là xa nhưng những người ly quê với *"bàn tay ta làm nên tất cả/ có sức người sỏi đá cũng thành cơm"* giờ đây đã cần cù, năng động tạo dựng cuộc sống mới ấm no, hạnh phúc. Họ cũng dào dạt tinh thần lạc quan tựa câu thơ của người cán bộ, đảng viên cao tuổi cảm tác: *"Ba tư năm chặng đường đi chưa dài./ Đầy tin tưởng, sáng tương lai/ Vươn lên từ đất ngày nay mạnh giàu/... Xã nông thôn mới ngọn cờ đầu/ Tiến lên!"*.

Chìm đắm với ăm ắp cảm xúc tốt lành ghi nhận từ điểm sáng xã tỷ phú Hà Lâm, tôi chợt nhớ ra và đặt vấn đề tìm hiểu thêm về kết quả xây dựng NTM. Các đồng chí lãnh đạo huyện cho biết: Chương trình xây dựng NTM được lãnh, chỉ đạo quyết liệt, đồng bộ, nhận được sự đồng thuận, hưởng ứng của đông đảo Nhân dân và đạt nhiều kết quả tích cực. Toàn huyện đã tập trung thực hiện hiệu quả các đề án phát triển sản xuất, nâng cao thu nhập cho người dân. Môi trường, cảnh quan nông thôn được quan tâm xây dựng, bảo đảm theo hướng xanh, sạch. Phát động và duy trì "Ngày Chủ nhật vì môi trường" vào cuối mỗi tháng, triển khai xây dựng tuyến đường hoa, hàng rào xanh, thu gom rác thải sinh hoạt và vỏ bao bì thuốc bảo vệ thực vật đúng quy định,... Bộ mặt nông thôn khởi sắc rõ nét và đời sống vật chất, tinh thần của người dân được nâng lên rõ rệt. 7/7 xã đạt các tiêu chí xã NTM, huyện cơ bản đạt các tiêu chí huyện NTM. Hiện Đạ Huoai đang từng bước triển khai xây dựng xã NTM nâng cao, thực hiện thí điểm xây dựng xã NTM kiểu mẫu về tiêu chí sản xuất - thu nhập - hộ nghèo ở xã Hà Lâm; về tiêu chí môi trường ở Đạ Tồn bước đầu mang lại hiệu quả tích cực.

Tuy đạt nhiều kết quả quan trọng, làm nền tảng bền vững cho bước đi của những năm sau trong phát triển kinh tế, xây dựng NTM mới, song Đạ Huoai vẫn còn một số hạn chế cần tập trung khắc phục. Đó là: Đổi mới mô hình tăng trưởng và tái cơ cấu nền kinh tế chưa chuyển mạnh, kinh tế phát triển chưa thật sự bền vững. Nguồn lực đầu tư thực hiện tái cơ cấu kinh tế còn hạn chế. Việc ứng dụng KHKT trong sản xuất nông nghiệp chưa rộng khắp, sản xuất theo chuỗi giá trị chưa lan tỏa rộng. Kinh tế hợp tác chậm phát triển, tính liên kết còn thấp, hiệu quả chưa cao...

Vốn nhiều suy tư về những nan giải này, Bí thư Huyện ủy Nguyễn Quý Mỵ như cởi tấm lòng, bộc bạch: Phát triển KT-XH huyện Đạ Huoai phải đặt trong tổng thể phát triển KT-XH của tỉnh Lâm Đồng; phát huy lợi thế so sánh về vị trí địa lý, tăng cường liên kết với các địa phương, thu hút các nguồn lực đầu tư. Thời gian tới, huyện sẽ đẩy mạnh phát triển nông nghiệp theo hướng toàn diện, bền vững, từng bước hiện đại, gắn với xây dựng NTM, đô thị văn minh; xây dựng thương hiệu và chuỗi giá trị cho những sản phẩm chủ lực. Đồng thời, tạo được động lực phát triển cho mối quan hệ liên ngành: du lịch hỗ trợ cho nông nghiệp; công nghiệp hỗ trợ cho nông nghiệp và dịch vụ phát triển... Đặc biệt, phải phát huy nhân tố con người, tạo điều kiện cho mọi người phát huy năng lực bản thân. Chú trọng đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nâng cao năng suất lao động, nhất là lao động nông thôn.

Vâng, tôi thầm nghĩ với nội lực tích tụ qua 34 năm xây dựng và trưởng thành, với quyết tâm xây dựng quê hương ngày thêm giàu đẹp và nhất là có ý thức cao trong việc phát huy nhân tố con người, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, tương lai không xa Đạ Huoai sớm trở thành trung tâm KT, XH 3 huyện phía Nam của Lâm Đồng. Đạ Huoai sẽ là một trong những điểm sáng của tỉnh trong phát triển nông nghiệp ứng dụng CNC gắn với xây dựng NTM, đô thị văn minh.

Làng Mò...

TIẾP TRANG 5

... Càng dằn lòng Nhu càng thương trộm nhớ thầm một người. Ngày hội thi tài lặn Vực Dáy, Nhu đến từ sớm lắm. Khi Rí lao xuống nước, cô thót tim vì không biết có những tai ương nào đang rình rập anh đây? Khi thấy Rí hiện lên, Nhu thở phào. Người ta đổ ùa đến mừng người thắng cuộc. Nhu thảng thốt thấy bắp tay Rí bật máu khi rút mũi cá kim ra. Cô rút ngay vuông khăn lụa quấn tóc buộc vào bắp tay Rí. Trong một thoáng, hai cặp mắt giao nhau và thấy hút vào nhau.

Từ ấy, có một trai làng Mò và một cô gái làng Lụa thường ngóng tin nhau, dõi theo nhau tìm kiếm cơ hội gặp nhau nơi đoạn đê Vực Dáy. Những lần mò cá, Rí thường cố kéo dài về sáng và những phiên chợ tỉnh Nhu lại cố đi sớm hơn. Rồi hai người cũng gặp được nhau. Nhu kêu lên:

- Trời đất! Lạnh thế mà…

- Can chi - Rí cười - Quen rồi… Trông kìa cỏ may đầy quần.

Hai người lặng nhìn nhau dưới màn đêm bàng bạc, khi trời dần về sáng.

Thốt nhiên, tay Rí chạm vào ống quần đầy cỏ may của Nhu. Anh rụt tay lại như phải lửa.

Đêm sau, Rí lần đến đoạn Vực Dáy. Bỗng anh nghiêng tai lắng nghe. Có tiếng huỳnh huỵch nơi bãi dâu, Rí quăng lưới chạy ngay đến. Có hai bóng người đang vật lộn kịch liệt. Linh tính báo cho Rí điều chẳng lành. Anh phốc tới và chẳng nói chẳng rằng, giang tay túm lấy tên côn đồ đang cố sức quắp chặt một cô gái. Thì ra, đó là Tề Đai, con lý trưởng Tề Đạt, và người bị hắn cưỡng hiếp lại chính là Nhu. Lập tức Rí tung một cú đấm như trời giáng vào miệng Tề Đai làm hắn gãy mất hai cái răng cửa. Tề Đai mất hồn ôm mồm máu chạy tuốt luốt.

Ngày hôm sau, Tề Đạt đem theo mấy tên đầu sai chạy sổ đến nhà Rí.

- Bắt lấy thằng giặc này cho ta!

Ba tên bất ngờ nhảy đến. Rí đứng tựa lưng vào cột nhà, chờ chúng động thủ.

Kết cục, hai tên bị đá văng ra hai hướng, một tên còn lại chạy lùi ra. Tề Đạt hét lớn:

- Bớ quân nghịch tặc! Ta báo mi biết: Từ nay cấm mi không được bén mảng đến vùng Vực Dáy mò cá. Nếu không nghe, tao sẽ đốt nhà và mẹ con mi cuốn xéo ngay khỏi đây.

Đêm hôm sau, Rí và Nhu gặp nhau ở đoạn đê Vực Dáy. Họ ngồi với nhau khá lâu. Nhu vuốt vuốt những bông cỏ may vàng úa:

- Anh Rí ạ, vậy là Tề Đạt muốn bức em lấy thằng Tề Đai và triệt nguồn sống của anh. Anh tính sao đây?

Bỗng Nhu ghé tai Rí:

- Anh Rí! Hay anh lên núi Nghĩa Sơn với anh rể em.

Rí ngạc nhiên:

- Làm chi vậy?

- Em cũng chưa biết. Nhưng đêm qua, anh ấy có ghé nhà em và bảo: "Dân nghèo ta bị áp bức quá cực khổ như cá nằm trên thớt. Phải liên kết nhau lật đổ bọn gian ác, mới có đường sống".

- Hay quá! Nếu vậy dù có chết anh cũng đi.

Hai người nắm chặt tay nhau. Không ai bảo ai, nhưng trong mắt họ như có ánh lửa. Ánh lửa đó như đang bùng lên trên núi Nghĩa Sơn, bùng lan khắp chốn, bùng sáng lên cả cái làng Mò đang giật mình thức dậy.

Các mô hình...

TIẾP TRANG 9

... tiếp xúc gặp gỡ, trao đổi, tạo mối quan hệ gần gũi, hiểu biết, thân thiện với hội viên nữ là đồng bào có đạo, tìm hiểu tâm tư, nguyện vọng của chị em, từ đó xóa bỏ mọi khoảng cách và thu hút phụ nữ công giáo tích cực tham gia các hoạt động của Hội. Đồng thời, có phương pháp lồng ghép để thực hiện hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục về bình đẳng giới, nhất là bảo vệ các đối tượng yếu thế, dễ bị tổn thương như phụ nữ và trẻ em.

Theo HPN Lâm Đồng, hiện toàn tỉnh có 164.189 hội viên, tỉ lệ tập hợp thu hút hội viên đạt 77%, trong đó có hơn 76 ngàn hội viên phụ nữ theo các tôn giáo, chiếm 46,7% so với tổng số hội viên đang sinh hoạt trong các chi, tô hội; có 13.634 hội viên nòng cốt theo các tôn giáo. HPN các cấp đã chỉ đạo cơ sở hội đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, xây dựng các mô hình phù hợp tập hợp thu hút hội viên phụ nữ tôn giáo. Quan tâm chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho hội viên. Tiếp tục thực hiện chương trình xóa đói giảm nghèo, giúp nhau phát triển kinh tế, xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc. Hỗ trợ phụ nữ vùng đồng bào DTTS, tôn giáo xây dựng các mô hình hoạt động phù hợp với tình hình thực tế địa phương như: mô hình tập hợp thu hút hội viên, giúp nhau phát triển kinh tế, giới thiệu việc làm, xóa nhà tạm cho hộ nghèo, khôi phục và phát triển nghề dệt thổ cẩm, nghề truyền thống...

Hàng năm, HPN từ tỉnh đến cơ sở tập trung đẩy mạnh công tác tuyên truyền giáo dục hội viên phụ nữ tôn giáo tham gia thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước cho trên 73% hội viên phụ nữ tôn giáo; tuyên truyền nâng cao hiểu biết kiến thức pháp luật cho trên 78.000 lượt hội viên phụ nữ tôn giáo, DTTS. Thực hiện chăm lo lợi ích đối với phụ nữ, trẻ em DTTS, tôn giáo, Hội đã khảo sát các bà mẹ có con dưới 16 tuổi, trong đó có 42.000 phụ nữ DTTS các tôn giáo, tuyên truyền và triển khai các mô hình giảm tỉ lệ suy dinh dưỡng trẻ em, an toàn thực phẩm vì sức khỏe gia đình và cộng đồng, nước sạch vệ sinh môi trường, đã huy động hơn 1.000 ngày công phụ nữ tham gia vệ sinh môi trường. HPN các cấp phối hợp với Trung tâm Khuyến nông, Hội Nông dân tập huấn chuyển giao khoa học kỹ thuật, chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi cho hơn 10.000 lượt hội viên phụ nữ tôn giáo. Đồng thời, chú trọng xây dựng các mô hình phát triển kinh tế như: Mở lớp dạy nghề may công nghiệp, thêu, đan len, mây tre đan, dệt thổ cẩm, nuôi tằm...

Một số mô hình ở địa phương có hội viên phụ nữ tham gia hội đoàn tôn giáo như: CLB xây dựng gia đình hạnh phúc, sống tốt đời đẹp đạo; Ban Tu nữ; mô hình "Nữ phật tử"; các Hội Hiền mẫu, Hội Các bà mẹ, Ca đoàn các mẹ, Ban phụ nữ giúp việc, Ca đoàn, Ban đọc sách, Ban giúp lễ, Ban thừa tác viên, Giáo lý viên, Hội giới trẻ, Gia đình trẻ, Gia đình tận hiến; mô hình vận động không có người thân theo đạo trái phép; Tổ phụ nữ tôn giáo không phá rừng làm rẫy; Hũ gạo tình thương; Tổ hợp tác trồng atiso; CLB kỹ năng sống cho trẻ vị thành niên, CLB 4 không, CLB Phụ nữ nuôi dạy con tốt; Chi hội phụ nữ kiểu mẫu; Chi hội phụ nữ giữ gìn vệ sinh môi trường, thu gom rác thải; Con đường không rác; Tổ phụ nữ không thách cưới; mô hình hỗ trợ giúp nhau xây nhà đẹp; mô hình "Mẹ nói dạy tiếng Việt cho con"; Tổ phụ nữ nói không với tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống tại các huyện, thành phố trong tỉnh. Phụ nữ tham gia các hội đoàn tổ chức nhiều hoạt động như: thi cắm hoa, nấu ăn, văn nghệ; công tác từ thiện, nhân đạo...

HPN tỉnh tiếp tục thường xuyên củng cố hội viên nòng cốt, cán bộ cốt cán; tranh thủ phát huy vai trò của ủy viên Ban Chấp hành Hội LHPN các cấp là chức sắc tôn giáo tiêu biểu có uy tín để tuyên truyền, vận động phụ nữ tôn giáo tham gia các hoạt động Hội, phong trào phụ nữ và các chương trình phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương.

THÔNG BÁO MẤT GIẤY TỜ

Kính gửi: Công an phường Lộc Sơn - TP Bảo Lộc

Tên tôi là: Vũ Thị Thanh Thùy

Nơi ở hiện nay: Hẻm 214 Phan Đình Phùng, Phường 2, TP Bảo Lộc, Lâm Đồng

Hiện nay tôi là nhân viên của Chi nhánh Bảo Lộc - Công ty Cổ phần ô tô Trường Hải.

Vào ngày 23/6/2020, trên đường đi nộp hồ sơ thuế cho Công an TP Bảo Lộc, tôi có làm mất giấy tờ, trong đó có **01 Phiếu kiểm tra chất lượng xuất xưởng (dùng cho dòng xe cơ giới)** xe ô tô có nội dung chi tiết như sau:

- Mã xe: CERATO-1.6AT-NEW

- Hộp số: Số tự động

- Mã màu: SWP

- Màu sơn: Trắng

- Số khung: RNYBC41A6LC181671

- Số máy: G4FGKH758440

Lý do: Rơi mất trên đường đi.

Nay tôi làm đơn này đề nghị Công an phường Lộc Sơn - TP Bảo Lộc xác nhận để tôi bổ sung các giấy tờ đã mất.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thể thao

Liverpool trên đường đến chức vô địch Ngoại hạng Anh sau 30 năm

Sau một quãng dài nghỉ thi đấu vì ảnh hưởng đại dịch COVID-19, cỗ máy Liverpool cần chút thời gian khởi động lại cho chức vô địch sau 30 năm chờ đợi!

GIA KHÁNH

Liverpool hòa cùng Everton trong ngày trở lại Ngoại hạng Anh. *Ảnh: Internet*

Cỗ máy cần làm nóng

Cho đến thời điểm trước khi Ngoại hạng Anh hoãn lại vì dịch bệnh hoành hoành, Liverpool đã dẫn trước đến 22 điểm so với đội đứng nhì Man City. Có cảm giác họ đang một mình một ngựa thong dong về đích không người cản bất chấp kết quả còn lại của mùa giải ra sao. Đã quá lâu cho đội bóng này, họ đã phải chờ đến 30 năm để có thể vươn tay đến chiếc cúp vô địch.

Thậm chí trong lúc dịch bệnh kéo dài, có khả năng phải hủy bỏ giải đấu hoặc dừng giải đấu và công nhận điểm cho các đội trong thời điểm đó, đã có ý kiến nên trao chức vô địch Ngoại hạng Anh cho Liverpool, vì thực ra với 82 điểm đạt được thời điểm đó, họ rất xứng đáng. Hàng loạt kỷ lục Ngoại hạng Anh đã được đội bóng này lập nên trong mùa giải năm nay, chẳng hạn, đó là đội bóng có khởi đầu tốt nhất tại một giải vô địch quốc gia thuộc tốp đầu châu Âu; là đội bóng có số trận thắng liên tiếp trên sân nhà nhiều nhất (với 20 trận) và là đội bóng có số trận thắng liên tiếp nhiều nhất trong lịch sử CLB (với 18 trận).

Tuy nhiên, để vô địch thì phải thắng thua rõ ràng dù họ đã cận kề với cái đích vô địch. Điều họ cần duy nhất trong các trận đấu còn lại của mùa giải năm nay khi giải trở lại hôm 18/6 chỉ là 2 chiến thắng nữa thôi. Dù thiếu khán giả nhà cổ vũ khi thi đấu trên sân nhà (vì Ngoại hạng Anh cũng như tất cả các giải đấu châu Âu khác lúc này không cho khán giả đến sân cổ vũ do phòng ngừa dịch bệnh), nhưng với phong độ như thời gian qua thì sân khách cũng như sân nhà, mọi chuyện sẽ đâu vào đó với đội bóng áo đỏ đất cảng Liverpool.

Nhưng cũng có chút lo lắng khi Manchester City khi quay lại lập tức thắng như chẻ tre, lấy trọn 6 điểm sau 2 lượt trận, thắng Arsenal 3-0 rồi thắng tiếp Burnley đến 5-0 thì Liverpool lại rất vất vả để cầm hòa Everton trong một trận đấu derby vùng Merseyside không bàn thắng. Khi xem 2 trận đấu của Manchester City tuần vừa rồi có cảm giác như dịch bệnh không hề ảnh hưởng đến với đội bóng này, họ vẫn chơi một cách đẹp mắt, trơn tru, phối hợp nhịp nhàng, làm chủ trận đấu tốt. Họ như đang trên đường trở lại để đua cùng Liverpool cho danh hiệu vô địch, dù biết rằng khả năng này rất khó có thể xảy ra.

Có thể, Liverpool sau thời gian dịch bệnh cần chút thời gian để khởi động cỗ máy trở lại. Trong trận đấu gặp Everton đó, dù thiếu chân sút chủ lực Mohamed Salah nhưng trong đội hình Liverpool vẫn có những tên tuổi, thêm một vài chân sút mới bổ sung trong kỳ chuyển nhượng vừa rồi, họ vẫn tấn công ào ạt nhưng các cú dứt điểm thiếu một chút chính xác để đánh gục thủ môn đối phương.

Nhưng cũng phải nói rằng Everton trong trận đấu này đã chơi rất tốt, rất biết người biết ta, họ nhường đất cho đối phương tấn công và chờ các cơ hội phản công cực bén. Everton thực ra xứng đáng có hơn 1 điểm trong trận đấu này nếu họ tận dụng tốt được cơ hội.

Trên đường đến chức vô địch

Ngoại hạng Anh năm nay chứng kiến nhiều sự đổi ngôi của các đại gia từng một thời làm mưa làm gió ở giải bóng đá cao nhất xứ sương mù này.

Trước nhất là Manchester United. Họ đã để thua đến 8 trận, hòa 10 và mới chỉ thắng 12 sau 30 trận đấu, được 46 điểm, đang xếp thứ 5 trong bảng xếp hạng, kém đội đứng nhì cùng thành phố Man City đến 17 điểm và kém Chelsea, đội đứng ngay trên mình 5 điểm. Dù họ đổ tiền lớn vào thị trường chuyển nhượng, mua về những cầu thủ đắt giá trong vài năm gần đây, nhưng sự bất ổn trên ghế huấn luyện đã kéo theo thành tích bết bát. Đâu rồi oai hùng của một thời quỷ đỏ làm mưa làm gió trên sân Ngoại hạng, may mắn nhất cho đội bóng này trong năm nay là kết thúc trong tốp 4 để có một vé cho Champions League châu Âu.

Một đội bóng khác cũng thi đấu bất ổn không kém dù từng chơi cực hay và thi đấu đầy cá tính trong vài năm trước đây, đó là Tottenham. Trong rạng sáng thứ Tư tuần này, họ vừa thắng 2-0 trước West Ham và đây là chiến thắng thứ 12 trong 38 trận mùa giải năm nay, nhưng họ cũng đã để thua đến 10 trận trước đó, thêm 9 trận hòa, mới chỉ được 45 điểm sau 31 trận đấu. Rõ ràng HLV Jose Mourinho khi về từ tháng 11 để thay cho HLV Mauricio Pochettino bị sa thải nhưng dù được mệnh danh là "người đặc biệt", ông vẫn chưa xoay chuyển được tình thế như hy vọng.

Nhưng tệ nhất chính là Arsenal. Đâu rồi một đội bóng hào hoa rất đáng xem của Ngoại hạng, một đội bóng với kỷ lục bất bại trong cả một mùa giải mà đến nay vẫn chưa có đội Ngoại hạng nào lặp lại được! Kể từ khi Arsene Wenger ra đi, đội bóng này như đánh mất bản sắc của mình, chìm dần xuống bảng xếp hạng. Việc đưa các học trò của Wenger về trên ghế HLV vẫn chưa phát huy tác dụng, sau 30 trận họ lận đận xếp ở vị trí thứ 10, mới 40 điểm, thua đội dẫn đầu đến 43 điểm! Giờ thì Arsenal thành một đội bóng làng nhàng, chẳng đội bóng nhỏ nào sợ nữa rồi, liệu khi nào đội bóng này mới trở lại như xưa?

Và khi các đại gia thất thế thì các đội bóng nhỏ vươn lên rất nhanh, đó là Leicester, đang đứng thứ 3 bảng xếp hạng với 55 điểm sau 31 trận, hơn điểm Chelsea; là Wolvehampton, là Sheffield United... Những đội bóng này chơi bóng chắc chắn, thực dụng, tìm kiếm cơ hội dù nhỏ nhất để có điểm. Vẫn còn 8 trận đấu trước mắt của mùa giải để có thể nói nhiều về họ, nhưng với số điểm đạt được cho đến nay họ vẫn rất xứng đáng được ca ngợi.

Còn với Liverpool, với sự ổn định trong vài năm gần đây khi HLV Juergen Klopp về nắm quyền đã đưa đội đi đúng hướng, chức vô địch năm nay chỉ là vấn đề thời gian. Chỉ trừ phi Man xanh thắng tất cả những trận đấu còn lại, ít nhất là 6 trận thắng, 2 hòa thì mới bắt kịp điểm số của Liverpool hiện nay, còn Liverpool thua tất cả các trận đấu còn lại thì họ mới có cơ hội, nhưng điều này là bất khả thi.

Vấn đề với Liverpool hiện nay trong các loạt trận cuối là việc tránh chấn thương không đáng có, vì mật độ các trận đấu khá dày trong tuần khi Ngoại hạng Anh chạy nước rút. Chỉ có một điều buồn với những người hâm mộ đội bóng ở thành phố Liverpool rằng, trong tình cảnh dịch bệnh hiện nay không đến sân mà ngồi ở nhà xem đội bóng của mình thi đấu cũng chẳng sao, nhưng khi đội vô địch, họ sẽ không có được cơ hội diễu hành ngoài đường để ăn mừng chiến thắng.

THÔNG BÁO TÌM NGƯỜI MẤT TÍCH

Thông báo tìm kiếm thông tin của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc yêu cầu tuyên bố một người đã mất tích đối với:

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: **Ông Bùi Đức Diễn**, sinh năm 1990.

Nơi cư trú cuối cùng: số 01/5 đường Nguyễn Đình Chiểu, Phường 9, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.

Vắng mặt tại nơi cư trú cuối cùng từ năm 2013, nay ở đâu liên lạc với Tòa án nhân dân thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, địa chỉ: số 27, đường Pasteur, Phường 4, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, số điện thoại: 02633.822.237 để giải quyết việc yêu cầu "Tuyên bố một người đã mất tích".

GÓC ẢNH ĐẸP

Mưu sinh trên cánh đồng năng. *Ảnh: Nguyễn Nghĩa*

■ TỔNG BIÊN TẬP: HỒ THỊ LAN ■ PHÓ TỔNG BIÊN TẬP: PHẠM SƠN DŨNG ■ GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 16/GP - BTTTT NGÀY 4/1/2012 (BỘ TTTT) ■ SẮP CHỮ ĐIỆN TỬ TẠI BÁO LÂM ĐỒNG ■ IN TẠI XÍ NGHIỆP BẢN ĐỒ ĐÀ LẠT
GIÁ 3.500đ